

RZECZPOSPOLITA

DZIENNIK POLITYCZNO - GOSPODARCZY

DZIS W NUMERZE

ARKA BOŻEK
Spadochroniarz Nr 6 str. 3
TADEUSZ RAABE
Dostawy, roboty i usługi
na rzecz Państwa str. 4
Mgr. JULIAN WAS
Rozszerzamy produkcję i
usprawniamy skup str. 4

REDAKCJA: Warszawa, ul. Mar-
szalkowska 3/5. Telefon: Red.
nac. 424-75, redakcji - 424-76.
ADMINISTRACJA: (dział prenu-
meraty): Warszawa, Pl. Trzech
Krzyży 16. Prenumerata miesięcz-
na pocztą kosztuje 135 zł. Tel.
8-10-26.
WYDAWCA: Spółdzielnia
Wydawnicza Oświatowa
„Czytelnik”. Warszawa
ulica Wilejska nr 12.

Cena 5 zł

Rok VI

WARSZAWA, SOBOTA 30 LIPCA 1949 ROKU

Nr. 206 (1772)

Cripps zapowiada nowe, surowe ograniczenia

Posągi gen. Świerczewskiego i Pstrowskiego staną w gmachu Rady Państwa

27 b. m. odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta R. P. 80 z kolei posiedzenie Rady Państwa. W obradach uczestniczył Prezes Rady Ministrów ob. Józef Cyrankiewicz.

Rada Państwa powzięła między innymi następujące uchwały.

I. W związku z pięcioleciem PKWN — dla uczczenia szczególnych zasług, odznaczono pośmiertnie Orderem „Budowniczych Polski Ludowej” gen. Karola Świerczewskiego — Waltera, który rozstał się z nami w 1945 r. i Józefa Pstrowskiego — Waltera, który rozstał się z nami w 1945 r. dla uczczenia 100-lecia urodzin Adama Mickiewicza i Aleksandra Puszkina i 100-lecia śmierci Juliusza Słowackiego i Fryderyka Chopina.

Specjalnie zbudowane trybuny na wybrzeżu między przystanią WTW, a portem Czerniakowskim wypełniły nie były publicznością, która nie zważając na niepewną pogodę i poprzeczające imprezę deszcz tłumnie przybyła na to niecodzienne widowisko. Ustawione na piaskach krypach piękne dekoracje z popiersiami wieszczów w świetle reflektorów i ogni sztucznych podpyływały przed trybuną, gdzie odbywały się sceny alegoryczne i tańce w wykonaniu artystów scen warszawskich.

Kronika polityczna

PRZYJĘCIA W PREZYDIUM RADY MINISTRÓW

28 b. m. premier Józef Cyrankiewicz przyjął w Prezydium Rady Ministrów ambasadora R. P. w Belgradzie Jana Karola Wende.

Uchwała Watykanu wiąże się ściśle z niemieckim przemówieniem Papieża — stwierdza organ kurii berlińskiej

BERLIN, 28.7. (PAP). Reakcyjna prasa niemiecka, propagująca hasła rewizjonistyczne, przyjęła z zadowoleniem uchwałę Watykanu w sprawie groźby ekskomunikacji członków partii komunistycznych i robotniczych. Równocześnie pisma te w dalszym ciągu omawiają przemówienie Piusa XII do mieszkańców Berlina i podkreślają, że papież wykazał „wiele miłości i miłosierdzia” dla wygłoszonego w języku niemieckim.

Organ kurii berlińskiej „Petrusblatt” stwierdza, że decyzja Watykanu w sprawie ekskomunikacji wiąże się ściśle z treścią przemówienia papieża, wygłoszonego do mieszkańców Berlina. Czasopismo to zaznacza, że Niemcy powinni z zaufaniem przyjmować hasła i uchwały Watykanu, ponieważ wykazują one „szczególną troskę” o Niemców.

PRASA BULGARSKA O UCHWALE WATYKANU

SOFIA 28.7. (PAP). „Robotniczesko Dielo” oraz inne dzienniki bułgarskie omawiają w obszernych komentarzach ostatnią uchwałę Watykanu, grożącą ekskomunikacją katolikom, po pierającym działalności partii komunistycznych.

Dzienniki zapytują, gdzie był Watykan, gdy Mussolini tworzył swój faszystowski reżim we Włoszech, podbił Abisynię, gdy katolik Hitler mordował miliony kobiet i mężczyzn. Opinia publiczna Bułgarii jest przede wszystkim nadzwyczajnie religijna i w celu ratowania kapitalistów. Dyrektywy Watykanu, mimo usiłowań części kleru, spotkała się ze zdecydowanym sprzeciwem świadomości części narodu.

Jednocześnie dzienniki omawiają i stawiają za przykład pozytywny stosunek znakomitej większości kleru bułgarskiego do państwa ludowego. Duchowni bułgarscy w większości swej są aktywnymi działaczami Frontu Patriotycznego, zajmując szeregi odpowiedzialnych a często i czołowych stanowisk w tej organizacji. Wielu duchownych bierze czynny udział w ruchu spółdzielczym, a zwłaszcza w wspólnotach rolnych, prowadzi świetlice wiejskie, rozwijając tam działalność w duchu demokracji ludowej.

Sukces powstańców w Burmie

LONDYN 28.7. (PAP). — Ogłoszony w Rangunie komunikat rządowy donosi, że powstańcy zajęli Kyaungton w odległości 65 km na północny wschód od portu rzecznej Bassein nad Irrawaddy

Minimalne szanse pokornej próby brytyjskiej o zwiększenie „pomocy dolarowej”

LONDYN, 28.7. (PAP). — Jak donosi korespondent „Daily Express”, minister Cripps bezpośrednio przed wyjazdem na urlop oświadczył przedstawicielom Rady Naczelnej Kongresu Brytyjskich Związków Zawodowych, iż zamierza we wrześniu b.r. wprowadzić w Anglii nowe ograniczenia i że „ograniczenia te będą surowe”.

Projekt uwolnienia zbrodniarzy hitlerowskich

BERLIN, 28.7. (PAP). Jak donosi „Der Tagesspiegel”, kolegium prawnicze we Frankfurcie opracowuje obecnie pierwszy projekt ogólnej amnestii politycznej, która miałaby objąć wszystkie prowincje Niemiec zachodnich. Jeżeli projekt prawników zachodnio-niemieckich zostanie zatwierdzony, to wszyscy zbrodniarze hitlerowskie, skazani w Niemczech zostaliby wypuszczeni na wolność.

Wielkie widowisko na Wiśle

W czwartek późnym wieczorem odbyło się na Wiśle Wielkie Widowisko Ludowe zorganizowane dla uczczenia 150-lecia urodzin Adama Mickiewicza i Aleksandra Puszkina i 100-lecia śmierci Juliusza Słowackiego i Fryderyka Chopina.

Specjalnie zbudowane trybuny na wybrzeżu między przystanią WTW, a portem Czerniakowskim wypełniły nie były publicznością, która nie zważając na niepewną pogodę i poprzeczające imprezę deszcz tłumnie przybyła na to niecodzienne widowisko.

Ustawione na piaskach krypach piękne dekoracje z popiersiami wieszczów w świetle reflektorów i ogni sztucznych podpyływały przed trybuną, gdzie odbywały się sceny alegoryczne i tańce w wykonaniu artystów scen warszawskich.

Za wybitne zasługi dla Narodu i Państwa Lista obywateli odznaczonych orderem „Sztandaru Pracy”

W dniu 22 lipca 1949 r. w piątą Rzecząpospolitą nadaj następującym Ustawodawczy w dniu 2 lipca b.r. Order „Sztandaru Pracy” za wybitne zasługi, położone dla Narodu i Państwa.

Dziś publikujemy czwartą listę, obejmującą 82 nazwiska.

Inż. Marian Grzymyski — Dyr. nac. CBK we Wrocławiu. Alojzy Kegel — kier. Obsługi Produkcji, Wytwórnie Sprzętu Mechanicznego — Bielsko. Jan Lehman — Brygadzieta narzędziowni — Zakł. Wytw. Podzespół. Telekomunikacyjnych. Inż. Karol Morsztyn — Wicedyr. techn. Centr. Biuro Konstr. Maszyn Elektrycznych. Zbigniew Sokółowski — Dyr. Wytw. Zjedn. Zakł. Przem. Farmaceut. Nr 2. Feliks Zajac — Rebacz — Zakł. Gór. — Hutn. — „Orzeł Biały”.

Order „Sztandaru Pracy” II kl.
Wanda Buła — Prasiatka — Mysłkowska F.ka Naczyn. Emaliowanych. Józef Rudziński — Mistrz monterski — Huta Zabrze. Stanisław Wnukowski — Mistrz Oddz. Gospodarki Ciepłej — „Rokita”. Wiktor Ziemia — Ślusarz — Zakł. Ośw. A-51. Anielin Zydek — Ładawczka rudy Wielkich Pieców — Huta „Pokoń”.

W resortie przemysłu lekkiego Order „Sztandaru Pracy” II kl.
Jan Andrzejewski — Trakow — Wielkopolskie Zakł. Przem. Drzewnego Nr 7. Józef Koźmider — Majster piecowy — Zakł. Wapienne. Maria Łukasiewicz — Z-ca kierownika ruchu — Cegielnia Parowa, Nietaż. kowo. Kazimierz Pinkowski — Kierownik Cegielni — Państw. Cegielnia Nowa Wieś k. Maiborka. Wacław Śramski — Stolarz — Wielkopolskie Zakł. Przem. Drzewnego Nr 3, Rogoźno.

W resortie przemysłu rolnego i spożywczego Order „Sztandaru Pracy” I kl.
Inż. Aleksander Domański — Nacz. Dyr. Warsz. Zakł. Tłuszczowych. Order „Sztandaru Pracy” II kl.

W resortie przemysłu ciężkiego Order „Sztandaru Pracy” I kl.

Korespondent „Daily Worker” przypuszcza, że Cripps zażąda zaostrzenia polityki zamrażania plac w zamian za nieznaczne obniżenie cen niektórych towarów. Zaakceptowanie polityki Crippsa — pisze korespondent — sprzeczne będzie z postulatami brytyjskich związków zawodowych, które Rada Naczelna postanowiła widocznie zignorować.

ECHA MEMORANDUM

LONDYN, 28.7. (PAP). — Prasa brytyjska komentując memorandum rządu brytyjskiego, skierowane do organizacji marshallowskiej stwierdza, iż szanse, że postulaty brytyjskie będą zrealizowane, są minimalne. Dzienniki pesymistycznie oceniają stanowisko USA wobec memorandum rządu, jak również wyrażają przekonanie, iż memorandum to spowoduje poważne niezadowolenie ze strony innych krajów zachodnich.

„Times” stwierdza, że pomoc amerykańska nigdy nie była wystarczająca dla zaspokojenia istotnych potrzeb dolarowych Wielkiej Brytanii. Dziennik oświadcza z zalem, że amerykańska opinia publiczna zbyt optymistycznie oceniała sytuację dolarową w Europie i ostrzega ją przed rozczarowaniem w tej sprawie.

„Manchester Guardian” spodziewa się, że memorandum rządu brytyjskiego wywoła „rozumiałe, lecz nie usprawiedliwione” niezadowolenie innych państw marshallowskich. Dziennik podkreśla, że postulaty brytyjskie będą „pokusą” dla innych krajów europejskich, które również mogą wysunąć podobne żądania. Spowoduje to — pisze „Manchester Guardian” — że toczą się w Paryżu targi znacznie się zaostrzą.

„Daily Worker” oświadcza, iż „pokorna prośba rządu brytyjskiego, skierowana do jego panów z Wall Street, będzie odrzucona przez Stany Zjednoczone, które właśnie zamierzają obciążyć kredyty marshallowskie”.

„Daily Worker” zaznacza, że ostatnie postulaty brytyjskie przyczyniają się do wzmocnienia rywalizacji między skłóconymi krajami zachodnio-europejskimi, zbrzącającymi o dolary. Dziennik stwierdza, że postępowanie rządu brytyjskiego jest poniżające dla narodu.

PARYŻ, 28.7. (PAP). — W związku z memorandum Wielkiej Brytanii w sprawie kredytów marshallowskich, „L’Humanite” stwierdza, że żądania brytyjskie są wstępem do dewaluacji funta. W zamian za otrzy-

manie dodatkowych kredytów marshallowskich Wielka Brytania składa w ofierze swą walutę.

„L’Humanite” wyraża przekonanie, że dewaluacja funta musi pociągnąć za sobą zdewaluowanie franka.

ZAOSTRZENIE KONTROWERSJI

WASZYNGTON, 28.7. (PAP). Jak już donosiliśmy, senat USA uchwalił obcięcie kredytów marshallowskich o 10 proc.

Na powzięcie tej uchwały wpłynęło stanowisko liderów partii demokracji, którzy zdecydowali się na redukcję kredytów. W związku z uchwałą ocenia się prośbę Wielkiej Brytanii o zwiększenie przeznaczonej dla niej „pomocy dolarowej” — jako pozabawioną szans na uwzględnienie. Podkreśla się zarazem, że sam fakt wysunięcia przez Wielką Brytanię takiego postulatu wywołał ferment i zaostrzył przeciwnictwa, nurtujące obóz państw marshallowskich.

KRACH PAPIERÓW PAŃSTWOWYCH NA GIELDZIE LONDYŃSKIEJ

LONDYN, 28.7. (PAP). 27 bm. gwałtownie spadły na giełdzie londyńskiej rządowne papiery wartościowe. „Financial Times” stwierdza, że „rząd brytyjski poniósł w środę na giełdzie największą porażkę od czasów Dunkierki”. Dziennik podkreśla, że kłopoty giełdowe przypisują spadek kursów papierów państwowych wrażliwemu braku zaufania do tego, by rząd był w stanie opanować kryzys gospodarczy.

W finansowych kołach londyńskich stwierdza się iż gwałtowny spadek kursu papierów wartościowych tłumaczy się również faktem ujawnienia przez rząd brytyjski w jego memorandum do organizacji marshallowskiej deficytu dolarowego.

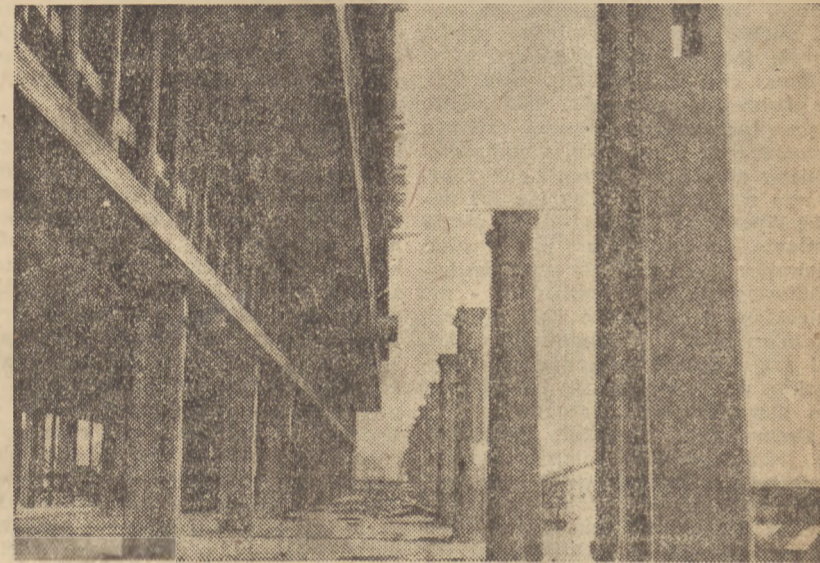
Wieczór autorski pisarzy radzieckich i polskich

29 bm. o godz. 19.30 w sali Ministerstwa Bezpieczeństwa, Al. Wyzwolenia 1/3 odbędzie się wieczór autorski pisarzy radzieckich i polskich, zorganizowany przez Związek Literatów Polskich oraz Zw. Zawodowy Dziennikarzy RP.

W wieczorze wezmą udział nasi goście radzieccy: Lubomir Dymitrenko, Aleksy Surkow, Maksym Tank, Michał Tiurin, Dawid Zaslawski oraz pisarze polscy: Władysław Broniewski, Leopold Lewin, Seweryn Pollak, Adam Ważyk i Stanisław Wygodzki.

Wieczór zagał przez Związek Literatów Polskich — Leon Kruczkowski.

Dom Słowa Polskiego rośnie

Zdjęcie nasze przedstawia obecny stan robót przy budowie Domu Słowa Polskiego. Jak wiadomo załoga budowy tego olbrzymiego kompleksu gmachów, w związku z 5-leciem Manifestu PKWN, przyspieszyła o cały miesiąc termin wykonania prac.

Manifestacja słabości

ISTNIEJE stare powiedzenie, że pociąg chorych sosołów jest oznaką chorego żołądka. Powiedzenie to potwierdza się bardzo często w życiu jednostki i... w historii narodów. Jeżeli w jakiejś sprawie któraś ze stron chwytta się bez istotnego powodu najostrożniejszych środków, będących w jej dyspozycji, z pewnością oznacza to, że nie może ona działać środkami normalnymi, że jest słaba i chora.

Najostrożniejszych właśnie środków chwycił się w tej chwili Watykan. Watykan zagroził Polsce i innym krajom demokracji ludowej, że będzie ekskomunikował wszystkich ludzi, którzy należą albo współpracują w ten, czy inny sposób z partiami komunistycznymi i robotniczymi.

Nie sądzimy, by Watykan odważył się kiedykolwiek tę groźbę spełnić. Ekskomunikować prawie całą ludność Polski i Czechosłowacji, znaczną część ludności Węgier, Rumunii, Francji, Włoch i wielu innych krajów — ekskomunikować 100 milionów ludzi — ma to nie odważny się Pius XII nawet przy najbardziej synowskiej pomocy kardynała von Preysinga, biskupa Berlina.

Historia wykazuje, że ekskomunikacja jest bronią bardzo obosieczną i Watykan miał w historii bardzo liczne dowody, że szafowanie kłat-

wą zawodzi. Jedyny król polski, któremu historia nadała przydomek Wielkiego, Kazimierz, zmarł w stanie ekskomunikacji. Mimo to pochowany został w katedrze na Wawelu i Watykan nie wydział innej rady dla siebie, niż zdjąć z niego po śmierci ekskomunikację.

Ale ten przykład nie jest klasyczny. Klasyczny jest inny przykład. Henryk VIII, król Anglii, gdy go papież wyklął, zwołał Izabę Lordów, włożył czapkę monarszą na głowę i oświadczył, że odtąd on jest głową kościoła w Anglii.

Nie wiemy, czy papież reagował na to klątwą na całą ludność Wielkiej Brytanii, wiemy jednak, że do tej pory głową kościoła anglikańskiego jest król angielski i naród angielski w swojej większości — przy podziale na wielkie ilości sekt — należy do kościoła anglikańskiego.

Wydaje się nam, że Watykan, grożąc kławą 100 milionom ludzi w samej Europie, a wielu jeszcze milionem poza naszym kontynentem, że Watykan sam ma to poczucie, że groźba ta nie będzie urezeczywistniona. Realizacja tej groźby zanadto stawia na grę losu samo istnienie Watykanu.

Wracamy do punktu wyjścia naszych uwag. Watykan nie musi się uciekać do najstraszliwszej swojej broni, do groźby ekskomunikacji — gdyby działał wyłącznie w interesie kościoła i wiary. Akcja Watykanu ma jednak wyłącznie na widoku cele polityczne, co nawet dla katolickiego dziennika „Słowo Powszechne” nie ulega wątpliwości.

Dziennik ten w nr. 2 z dnia 28 lipca b. r. w artykule pt. „Sprawy ważne” m. in. pisze:

„Przeciwko akcentom rewizjonistycznym w politycznych dokumentach watykańskich protestuje wraz z Rządem cały naród, bez względu na wierzących i niewierzących. Poza tym, niezależnie od prymatu zagadnień światopoglądowych, dyskutować nad nimi w Polsce możemy z odpowiedzialnością dopiero wtedy, gdy się pracuje nad budową i odbudową tej Polski.

I dlatego mówimy to jasno: wszystko, co się jedności pracującego narodu sprzeciwia, jest złe dla interesów polskich i katolickich zarazem. Nikt bowiem nie wy tłumaczy, że między świadomością wyznawcą religią katolicką a interesami Polski może być sprzeczność.

Nikt nam także nie wytłumaczy, że krytyka politycznych skutków (podkreślenie oryginału) oświadczenia Kurii Rzymskiej jest w jakikolwiek sposób naruszeniem obowiązującego wszystkich katolików postępowania wobec Papieża jako Kapłana, zastępującego Chrystusa na Ziemi”.

To są wszystkie sprawy nie ulegające żadnej wątpliwości i nie można sobie wyobrazić, by słynni ze zręczności dyplomaci watykańscy, rozporządzający niezgorszym wywiadem, o tym nie wiedzieli lub nie brali tego pod rachubę. Wiedzą oni o tym wszystkim. Groźba ekskomunikacji milionów ludzi ma cełę nie bezpośrednią, lecz pośrednią. Ma ona podniecić wszystkie reakcyjne i wszystkie zależne od Watykanu czynniki do wzmocnienia działalności. O to w gruncie rzeczy chodzi”

ST. M.

Wstępne porozumienie w Berlinie

O SIĄGNIĘTE we środę porozumienie czterech komendantów Berlina w sprawie procedury uregulowania zagadnień berlińskich stanowi wykonanie wstępnych postanowień konferencji paryskiej.

W stosunku do całości zagadnień Berlina i współpracy czterech mocarstw w rozstrzygnięciu spraw niemieckich jest to oczywiście dopiero pierwszy krok naprzód. W zesławieniu jednak z faktem że do tej pory czterej komendanci Berlina nie mogli znaleźć nawet wspólnego języka obrad, jest to znaczny postęp.

Rzecz charakterystyczna przy tym, że formalnie elementy, składające się na instytucję współpracy czterech mocarstw w Niemczech, pominiawszy zmiany personalne (ustąpił gen. Clay, a jego następcą Mc Cloy ma już nazwę Wysokiego Komisarza) nie uległy zmianie. Co więcej, nie uległy zahamowaniu prace nad utworzeniem kadubowego państwa zachodnio-niemieckiego i reakcyjne koła zachodnio-niemieckie, inspirowane z kolei przez reakcyjne czynniki angielskie, przygotowują się intensywnie do sierpniowych „wyborów”.

Czemu więc należałoby przypisać, że jednocześnie na terenie Berlina stworzone zostały możliwości przywrócenia współpracy czterech mocarstw? Ołóż już wyniki, osiągnięte na konferencji paryskiej, świadczą, że imponderabilia, które skłoniły wówczas rządy mocarstw zachodnich do ustępstw z pierwotnie zajmowanego nieprzejednanego stanowiska, działają i dzisiaj. A prawdopodobnie także, że działają znacznie silniej niż miesiąc temu.

Imponderabilia te, to m. in. coraz trudniejsza sytuacja gospodarcza stref zachodnich i zachodniego Berlina, coraz większy opór ludności Niemiec przeciw podziałowi, następnie — ujawniające się coraz silniej w odniesieniu do zagadnienia niemieckiego, rozdziału między Stanami Zjednoczonymi a Wielką Brytanią i Francją, a wreszcie, co może najważniejsze, — wzrastająca w obozie anglosaskim świadomość, że przez kontynuowanie swej dotychczasowej linii politycznej, w odniesieniu do zagadnień współpracy na terenie Niemiec, nie tylko nie się nie wygłusza, ale można bardzo dużo stracić.

Tożę pamiętając wciąż o posunięciach anglosaskich na terenie Niemiec zachodnich, zarejestrować trzeba osiągnięte onegdaj w Berlinie po-

suńnięcie, jako krok pozytywny. Jest to podstawa, na której się może oprzeć dalsza współpraca czterech mocarstw nad rozplatywaniem skłomki kowanego zagadnienia niemieckiego. Gdy to piszemy, brak jeszcze ze strony radzieckiej komentarza na temat osiągniętego porozumienia, faktem jest jednak, że i tym razem ZSRR może zapisać na swoje dobro nowy sukces. Komunikat zawierający warunki porozumienia czterech komendantów Berlina — to jeszcze jeden dowód, że choć porozumienie jest trudne i wymaga wzajemnych ustępstw i cierpliwości ale jest możliwe, ale jest konieczne.

Warunki porozumienia, jak wynika z komunikatu, streszczają się do powierzenia Radzie Komendantów Berlina i radzie ekspertów spraw, dotyczących wszystkich niemal sfernych zagadnień w odniesieniu do handlu, transportu, finansów, komunikacji między Berlinem i zachodnimi strefami Niemiec, w duchu zgodnym z intencjami postanowień paryskich, tj. w celu zagodzenia skutków obecnego administracyjnego i gospodarczego podziału Niemiec i Berlina. W wypadku, gdy rada czterech komendantów, lub też rada ekspertów, powyższymi zgodną decyzję — jest ona naleychnaist wprowadzana w życie bez aprobaty instancji wyższej tego rodzaju porozumienie, rzecz prosta, usuną wiele technicznych przeszkód i eliminuje w znacznym stopniu pewne czynniki uboczne, które niejednokrotnie udremniały osiągnięcie porozumienia. Można mieć nadzieję, że zarówno w radzie komendantów, jak i w radzie ekspertów dyskusje prowadzone w atmosferze konkretności i rzeczowości ułatwią znalezienie rozwiązania.

Posiedzenia obu instytucji odbywać się będą w siedzibie Rady Kontroli Socjalistycznej. Jest to znamienne. Wprawdzie sama Rada Kontroli nie pracuje obecnie, a niektóre czynniki reakcyjne, zarówno anglosaskie, jak i zachodnio-niemieckie, depinują nawet anglosaskie władze okupacyjne w kierunku wyprowadzenia się z siedzib zachodnich z Berlina, ale jak widać, argumenty rzeczywistości są silniejsze niż pobożne życzenia. Obawa anglosaskich władz okupacyjnych przed zrażeniem kłamki i zamknięciem drzwi z tamtej strony — to znaczny sukces konsekwentnej, pokojowej polityki radzieckiej i presja konieczności, której trudno się przeciwstawić. (h k.)

Militarny program Trumana wzbudza nienawiść wszystkich narodów

Sceptyczne wypowiedzi komentatorów radiowych

NOWY JORK, 28.7 (PAP). — Komentatorzy amerykańscy różnych prądów politycznych wyrażają zgodny pogląd, iż rząd USA podejmie próbę wywołania sztucznego napięcia w stosunkach międzynarodowych, a na wet sztucznych kryzysów międzynarodowych, aby przeforsować w Kongresie zatwierdzenie zgłoszonego przez Trumana programu dobrozienia uczestników paktu atlantyckiego i „zaprzysiężonych narodów”.

Sąd włoski uwięziła faszystowskich morderców

RZYM, 28.7 (PAP). Sąd w Perugii ogłosił wyrok uwięziwiający w procesie faszystów, którzy w 1924 roku zamordowali wybitnego działacza antyfaszystowskiego Giovanni Amendola.

Sąd, powołując się na amnestię, uwięził wszystkich oskarżonych, m. in. Carlo Scorza — byłego senatora partii faszystowskiej. Wyrok ten wywołał oburzenie demokratycznej opinii publicznej. Nawet dzienniki rządowe nie ośmieliły się ogłosić tego wyroku.

Awantury w senacie

RZYM, 28.7 (PAP). — Na środowym wieczornym posiedzeniu doszło do niezwykle gwałtownej wymiany zdań i następnie do starcia podczas dyskusji na temat niedawnego strajku robotników rolnych. Senatorowie lewicowi oskarżali ministra spraw wewnętrznych Scelbę o terrorystyczne metody wobec strajkujących. Wówczas prawica zaatakowała swych przeciwników. Podczas starcia rzucano krzesłami i kałamarzami. Przewodniczący zawiesił posiedzenie. Niektórym senatorom musiano udzielić pierwszej pomocy, nakładając im opatrunki.

500.000 robotników budowlanych strajkuje

RZYM, 28.7 (PAP). — Przeszło pół miliona robotników budowlanych strajkuje od przeszło tygodnia na terenie całych Włoch. Przedstawiciele przemysłowców zgodzili się już na odnowienie umów zbiorowych, odrzucają jednak nadal wszystkie żądania robotników, dotyczące podwyżki płac.

Wzrost sił komunistycznych

RZYM, 28.7 (PAP). Na posiedzeniu KC Włoskiej Partii Komunistycznej wicesekretarz Pietro Secchia stwierdził że od chwili zamachu na Togliabiego, tj. od dnia 14 lipca ub. roku, praca organizacyjna partii była znacznie utrudniona wskutek nieprzerwanej ofensywy reakcji, dążącej do odizolowania komunistów. Mimo tych przesładowań partia komunistyczna nie straciła żadnego ze swych członków lecz przeciwnie zwiększyła liczbę zwolenników. Do dnia 30 czerwca br. rozdano ogółem 2.028.042 legitymacje członkowskie podczas gdy w tym samym miesiącu roku ubiegłego partia komunistyczna liczyła 1.964.287 członków.

Zdaniem tych komentatorów, za stosowanie tego rodzaju taktyki jest tym bardziej prawdopodobne, że — jak wynika z pierwszych wypowiedzi członków Kongresu — nawet tacy zdeklarowani zwolennicy polityki „zimnej wojny”, jak Vandenberg, zajęli chwylownie i zasadniczo nieprzychylnie stanowisko wobec daleko idących propozycji Trumana.

Komentator „American Broadcasting Co.” Agronski, nawiązując do projektu Trumana, podaje, iż wielu członków Kongresu przytacza niedawne oświadczenie Dullesa w Senacie, iż delegacja amerykańska na paryską sesję Rady Ministrów Spraw Zagranicznych rozpatrywała problem „sztucznego podsycającego niepokoju” w narodzie amerykańskim, aby utrzymać napięte stosunki między Wschodem i Zachodem. Jak stwierdza Agronski, niektórzy członkowie Kongresu zapytują, czy nie ukartowano obecnie na jego planów wywołania „sztucznego alarmu”, aby przekonać Kongres o konieczności przyjęcia rządowego projektu zbrojeń.

Znany komentator amerykański Stone na łamach „Daily Compass” potępia program Trumana, nazywając go „projektem ustawy, zmierzającym do rozpalenia pożaru na świecie”. Projekt ustawy — zdaniem Stone’a — opracowany został w ten sposób, iż prezydent „będzie mógł spowodować, jeśli zapagnie, wojnę domową lub powstanie, albo też wywołać poważne tarcia międzynarodowe. Za cenę pomocy amerykańskiej prezydent będzie mógł narzucić innym narodom takie warunki, jakie zechce. Jest to projekt — konkluduje Stone — który stworzy Stanom Zjednoczonym wrogów i wzbudzi niechęć wśród wszystkich narodów”.

WASZYNGTON, 28.7 (PAP). — Sekretarz stanu USA Acheson zaapelował do członków Kongresu, by „powstrzymali się z oceną” amerykańskie go programu „pomocy wojskowej” dla Europy do chwili zapoznania się z wszystkimi „dowodami” uzasadniającymi konieczność przyjęcia tego programu.

Acheson dodał, że wysunięte przez niektórych członków Kongresu zarzuty przeciwko programowi zbrojeń oparte są „na nieporozumieniu”.

WASZYNGTON, 28.7 (PAP). — Miłsterstwo spraw wojskowych USA podało do wiadomości, że szefowie sztabu armii amerykańskiej udeją się w dniu 29 bm. do Europy, aby przeprowadzić rozmowy z przedstwicicielami sztabów uczestników paktu atlantyckiego na temat programu pomocy militarnej. W ciągu 10-dniowego pobytu w Europie Amerykanie odwiedzą Frankfurt n. Menem, Londyn, Paryż i Wiedeń.

Przemysł papierniczy wykonał plan w 111,5 proc.

Zakłady podległe Centralnemu Zarządowi Przemysłu Papierniczego wykonały plan produkcji za I półrocze br. w wartości w 111,5 proc. Plan roczny został wykonany do dnia 30 czerwca br. w 52,4 proc. Najwyższy wskaźnik wykonania planu osiągnięto w dziale produkcji papieru (110,3 proc.). Wartość produkcji przemysłu papierniczego wzrosła w porównaniu z I półroczem ub. roku o 30,7 proc.

Życzenia SED

Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej otrzymał od przewodniczących Socjalistycznej Partii Jedności Niemiec (SED) W. Piecka i O. Grotewohla pismo następującej treści:

„Drozy Towarzysze! W związku ze świętem narodu polskiego przesyłam Wam w imieniu Zarządu Socjalistycznej Zjednoczonej Partii Jedności Niemiec najserdeczniejsze pozdrowienia i życzymy Wam dalszych wielkich sukcesów w rozwoju politycznym, gospodarczym i kulturalnym nowej Polski. Jesteśmy dumni z tego, że cieszymy się Waszym zaufaniem i że kształtujemy wspólnie z Wami w pełnej przyjaźni i w sposób coraz bardziej owocny dla naszych narodów, nasze wzajemne stosunki.

Antyrobotnicze represje w Australii

LONDYN, 28.7 (PAP). — Z Melbourne donoszą, że rząd Stanu Victoria ogłosił stan wyjątkowy w transporcie i w przemyśle energetycznym. Zarządzenie to pozostaje w związku z decyzją marynarzy rozpoczęcia strajku od 27 b. m. Na mocy stanu wyjątkowego, władze mogą karać marynarzy i ich przywódców więzami karnymi.

LONDYN, 28.7 (PAP). — Jak donosi agencja Reutersa, silne oddziały wojskowe obsadziły w czwartek rano objęte strajkiem kopalnie węgla w Nowej Południowej Walii (Australia). Żołnierze, których użyto w charakterze lamistrajków, uzbrojeni są w karabiny zwykłe i maszynowe.

Robotnicy francuscy przeciwko paktowi

PARYŻ, 28.7 (PAP). — CGT wydała komunikat, w którym stwierdza, że pakt atlantycki jest paktem agresywnym, skierowanym przeciwko ZSRR i krajom demokracji ludowej. Pakt ten jest wymierzony przeciwko masom pracującym całego świata.

CGT aprobuje akcję francuskich mas pracujących przeciwko ratyfikacji paktu i podkreśla, że ratyfikacja nie wiąże robotników Francji.

ludności kolonialnej, rządy „socjalistów” brytyjskich w Afryce posługują się jeszcze ponadto drakońskim systemem podatkowym. W opublikowanej w Londynie pracy pt. „Colour race and empire” autor jej A. Russel stwierdza, że lustracja niektórych okręgów Nyasalandu dowiodła, iż ogólny roczny dochód ludności wynosi 13 tys. funtów sterlingów, podczas gdy podatki za ten sam okres wynoszą 18 tys. f. szt.

Specjalnie ciężkie warunki życiowe posiada czarna ludność Unii Płd. Afrykańskiej. Dziennikarz brytyjski Oliver Walker stwierdza, że ludność tubylcza, zamknięta w rezerwach, znajduje się w stadium wymierania. Tak np. w jednym z takich rezerwatów prymitywnie zreszta urządzony szpital liczy zaledwie 600 łóżek na 1.500.000 mieszkańców tzn. jedno łóżko na 2.166 osób. Nic więc dziwnego, że na każdym dwoje urodzonych dzieci jedno umiera.

OTWORZYLI IM SIĘ OCZY

Ludność Afryki, rzecz jasna, zdaje sobie coraz jaśniej sprawę, kto i co jest źródłem i przyczyną ucisku. Emanacja czarnej ludności ogarnia też coraz szersze kregi. Protest przeciwko drakońskiemu wyzyskowi i eksploatacji przejawia się przede wszystkim w ruchu strajkowym, który zwłaszcza od zakończenia drugiej wojny światowej przybiera coraz szersze rozmiary. W r. 1946 strajkowało w Unii Płd. Afrykańskiej ponad 100 tys. górników. W r. 1948 fala masowych strajków przetoczyła się przez Rodezję. Znaczące strajki odbyły się w Ugandzie, Kenii i Sudanie.

Na Złotym Brzegu w odpowiedzi za okrutną policyjną masakrę demonstrujących weteranów wojny, domagających się pracy, podniósł się gromiły protest. Rozbiły go zostały i zdemolowane posterunki policyjne, szturmem wzięto więzienie, a więźniów wypuszczono na wolność. W jednej tylko miejscowości Accre demonstrowało ponad 50 tys. ludzi i rozruchy trwały prawie miesiąc.

Wzrostowi narodowo-wyzwoleńczego ruchu ludności towarzyszy wzrost organizacji, wysuwających postulat niepodległości i prawa samostanowienia o sobie. W Kenii obradował niedawno kongres zw. zawodowych wschodniej Afryki jednolitej robotników kolonialnych. W ten sposób w ogniu walki przeciwko angielskiemu imperializmowi wykują się bojowe braterstwo ludności Afryki, która zarówno w konserwatach jak i w robotnikach widzi zaciętego swego wroga.

I. IWANOW

Prasa o groźbach

Groźby watykańskie zmalały żywo odzew w prasie polskiej. W numerze z dnia 28 bm. „Trybuna Ludu”, centralny organ PZPR, pisze m. in.:

„Uchwała watykańska jest posunięciem awanturniczym, jest wyrazem strachu przed potężniejszym ruchem wyzwolenia społecznego, wyrazem obłąkanej nienawiści do socjalizmu. Bo tylko awanturnictwo i zaślepienie podyktować mogło uchwałę, zrodzoną w duchu średniowiecza, uchwałę, która grozi represjami religijnymi za przekroczenia polityczne i wymierzona jest przeciw milionom i dziesiątkom milionów robotników i chłopów wszystkich krajów, skupionych pod sztandarami pokoju, postępu i socjalizmu”.

„Życie Warszawy” tak ocenia sytuację, wytworzoną przez groźby watykańskie.

„Wiemy, że wspaniała energia i rozmach narodu polskiego, wywołano go z pet kapitalizmu, kole w oczy imperialistów i ich watykańskich zuchowalców. Wiemy, że te koła mobilizują wszystkie środki, aby w Polsce wywołać zamęt i sabotaż; aby rozbić jedność narodu; aby odciągnąć bodaj część społeczeństwa od pozytywnej dla kraju pracy. Jednym z takich od dawna upragnionych i częściowo już stosowanych środków jest terror religijny.

„Ale w Polsce ten terror zawładnie — podobnie jak już zawładnił terror podziemia i terror kapitalistycznej blokady gospodarczej. W Polsce nie będzie podziału na wierzących i nie wierzących, ani — tym mniej — wojny religijnej. Znamięta większość narodu „nie ścierpi wicherzeń” — nieczyli wicherzeń — „które mogłyby zakłócić naszą wielką, codzienną, twórczą pracę dla Polski”.

„Gazeta Ludowa”, organ PSL, pisze o stosunkach chłopów do groźb watykańskich:

„Dzisiejsze groźby płynące z Watykanu nie są obce nam. Ludowcom, zwłaszcza nam, wiclarzom. Pamiętamy dobrze czasy rządów są nacji. Pamiętamy pacyfikację, wieź zienia i Beręz Kartuską. Pamiętamy naszą walkę o to, by nie obszarzył lecz chłop miał ziemię, miał szkołę, miał władzę. Pamiętamy, jak niejedną księżkę rzucił z ambon kościołów na nasze młode szeregi kłatwy.

Dzisiejszy głos płynący z Watykanu ma te same aspekty polityczne, jest jeszcze bardziej zastraszony rozwojem sił postępu na świecie. Ima się również przeróżnych metod, przeróżnych chwytów, by powstrzymać najszerze warstwy narodu od budownictwa Polski Ludowej”.

„Dziennik Ludowy”, organ SL, w artykule „Watykańscy macieleci pokoju”, charakteryzując politykę Watykanu w ostatnich dziesięcioleciach, tak kończy swoje interesujące uwagi:

„W walce przeciw Związkowi Radzieckiemu i krajom Demokracji Ludowej faszystowski kapitalizm anglosaski wyznaczył Niemcom jedną z ról głównych. Trzeba Niemców dla tej walki zebrać i zjednoczyć. Tej roli podjął się papież Pius XII.

Jako narzędzie amerykańskiego imperializmu przemawia papież po niemiecku do „swych niemieckich synów i córek”. Celem skłapowania ich sobie, papież występuje przeciwko naszemu narodowi, przeciw naszym granicom na Odrze i Nysie. Papież milczał, gdy hordy hitlerowskie mordowały ludu Europy. Papież nas wyklina, gdy się odbudowujemy i chcemy pracować dla szczęścia narodu i przyszłych pokoleń”.

Wycieczka chłopów bułgarskich w Warszawie

28 lipca przybyła z Sofii do Warszawy 48-osobowa wycieczka chłopów bułgarskich w skład której wchodzi przedstawiciele partii komunistycznej, ludowej oraz bezpartyjnej. Na czele wycieczki, stoi członek Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Bułgarii Łato Wekilski.

Podczas dwutygodniowego pobytu w Polsce chłop bułgarski zwiedza ośrodki rolne, a następnie w pierwszych dniach sierpnia — wyjadą na pobyt wypoczynkowy do Spawy.

Wycieczka przybyła na zaproszenie Związku Samopomocy Chłopskiej, w imieniu którego chłopów bułgarskich witają ob. Sobierajski. Obecni byli przedstawiciele KC PZPR Chelchowski i Tomorowicz, NKW SL — minister Baranowski i zastępca sekretarza gen. SL — pos. Juszkiewicz oraz z ramienia NKW PSL — wiceprezes Warowny, Gójski i Górczyk.

Na dworzec przybyli również przedstawiciele Ambasady Ludowej Republiki Bułgarskiej w Warszawie z charge d'affaires p. Spas Kazandieff.

W kilku wierszach

— 5 września br. odbył się w Meksyku kongres przedstawicieli państw Ameryki Łacińskiej w obronie pokoju. — Niemiecki sąd demokracijny w Monachium uwięził Jozefa Thoraka, ulubionego reżimera Hitlera. Thorak był twórcą obrzychnych pasażów Hitlera. — W środę wieczorem podczas gwałtownej burzy i ulewnej wody wciągnięto na wieściu odcinkach do metra nowojorskiego, hamując ruch na przeciąg kilku godzin. Jedna kobieta utonąła. — W związku z wybuchem składu prochu w Terancon, policja frankistowska przeprowadziła liczne aresztowania. Pośród aresztowanych znajduje się jeden oficer oraz siedmiu żołnierzy armii frankistowskiej.

„Cywilizacyjna misja białego człowieka” czy zwykła polityka kolonizatorska?

Delegat radziecki Arutunian o polityce państw kolonialnych

GENEWA, 28.7 (PAP). — 26 bm. na posiedzeniu Rady Ekonomiczno-Społecznej ONZ, debatującej nad sprawą okazania pomocy technicznej krajom gospodarczo zacofanym — wygłosił obszernie i zasadnicze przemówienie delegat Związku Radzieckiego Arutunian.

Ponieważ przeważną część krajów gospodarczo zacofanych stanowią terytoria kolonialne i półkolonialne — stwierdził Arutunian — nie można rozpatrywać problemu likwidacji za cofania gospodarczego tych krajów w oderwaniu od stosowanej wobec nich polityki kolonizatorskiej. Wielkiej Brytanii, Francji, USA oraz innych państw, posiadających kolonie.

Plan pomocy technicznej dla krajów gospodarczo-zacofanych, opracowany przez USA, przewiduje jednostronny rozwój gospodarczy krajów kolonialnych, które mają nadal ograniczać się do produkcji rolnej i wydobycia określonych surowców. Plan ten zdążył więc do zachowania stanu zależności ekonomicznej i politycznej krajów od mocarstw zachodnich.

Nie jest przypadkiem — oświadczył Arutunian — że opracowany przez Stany Zjednoczone „plan pomocy technicznej dla krajów gospodarczo zacofanych” określany jest przez liczne organy prasy światowej jako program kolonizacji, który jest zresztą podobnie jak w czasach minionych ostaniany kwiecistą frazeologią o „misji cywilizacyjnej białego człowieka” itd.

Punkt czwarty orędzia prezydenta Trumana do Kongresu w sprawie pomocy technicznej dla krajów zacofanych stanowi typowy przykład polityki kolonizatorskiej. Propaganda amerykańska usiłuje sugerować, że kapitał amerykański pragnie przeniknąć do krajów kolonialnych i zależnych „w celach humanitarnych” — gdyby jednak monopolistki amerykańskie istnieć kierowały się w swojej działalności „humanitaryzmem”, to musieliby pomyśleć o podwyższeniu stopy życiowej ludności w samych Stanach Zjednoczonych.

Arutunian stwierdził, że amerykański plan „okazania pomocy technicznej” krajom gospodarczo zacofanym uwzględnia wyłącznie imperialistyczne interesy Stanów Zjednoczonych, rzeczywistą zaś pomoc dla tych krajów należy zorganizować w zgodzie z założeniami Organizacji Narodów Zjednoczonych, a nie w interesie tego lub innego państwa, zainteresowanego w kontynuowaniu wyzysku kolonialnego.

Evakuacja Brytyjczyków z południowych Chin

LONDYN, 28.7 (PAP). Według doniesień agencji Reutersa, konsul brytyjski w Kantonie Tyrnell wezwał wszystkich obywateli brytyjskich do wyjazdu z Chin południowych.

Na konferencji angielskiej Partii Pracy w Blackpool b. laburzystowski minister finansów Dalton, omawiając sytuację w koloniach, stwierdził, że rząd Partii Pracy jakoby „odrabia politykę kolonialną konserwatystów na tych terenach, popierając ich ekonomicznie i społecznie rozwój”. Dalton obwinia konserwatystów o celowe opóźnianie rozwoju kolonii i jako na przeciwwskazanie wskazuje na politykę rządu Partii Pracy, który w dziedzinie podniesienia stopy życiowej ludności kolonialnej i rozwoju ruchu związkowego ma już jako by za sobą duże zasługi.

Co warte są w rzeczywistości tego rodzaju przechwałki brytyjskich laburzystów, można się przekonać choćby na przykładzie kolonii brytyjskich w Afryce.

Angielska polityka kolonialna w Afryce zasadza się na wyciągnięciu maksymalnych korzyści kosztem maksymalnej eksploatacji zarówno bogactw kolonialnych, jak i ucisku ludności tubylczej. W tym celu kolonie te celowo utrzymywane są w charakterze rolniczo-surowcowego zaplecza metropolii, przy czym każda z kolonii dostarcza innego surowca i „specjalizuje” się w jednej gałęzi produkcji rolniczej. Rzecz jasna, że taka „specjalizacja” pozbawia kolonie możności wszechstronnego rozwinięcia swej gospodarki i uzależnia je od importu niezbędnych artykułów nie produkowanych na miejscu.

NIE WYSTARCZY NA KAWAŁEK MYDŁA

Ten typ gospodarki kolonialnej rząd Partii Pracy nie tylko utrzymywał, ale intensywnie nadal rozwijał. Tak np. 98 proc. eksportu Gambii stanowi w obecnej chwili orzeszki ziemne, a 73 proc. eksportu Zanzibaru — goździki, 80 proc. eksportu Ugandy — to bawelna. Zapytań więc należałoby, jaka jest różnica między eksploatacją kolonii uprawianą przez rządy konserwatystów a obecną polityką kolonialną rządu Partii Pracy.

Owszem. Różnica taka istnieje. Polega ona na tym, że laburzyści w odróżnieniu od konserwatystów nie tylko eksploatują kolonie, ale próbują w dodatku czynniczo sugerować, jakoby ich polityka kolonialna realizowana była po hasłem „socializmu w koloniach”. Powołują się oni przy tym na przyjęty w r. 1945 w Izbie Gmin akt o „rozwoju kolonii”. Akt ten przewidywał, że w przeciągu najbliższych 10 lat zostanie na ten cel przeznaczonych 120 milionów funtów sterlingów, z której to sumy dla Afryki przypadnie 54,5 mln. f.

„SOCJALIZM” W KOLONIACH

LABOURZYŚCI PRZEŚCIGNĘLI W SWYCH METODACH KONSERWATYSTÓW

(jeden funt szt. na głowę ludności). W praktyce okazało się, że i te stosunkowo niewielkie sumy nie zostały asygnowane.

W latach 1946-47 z preliminowanej sumy 9,3 mln. f. szt. wydatkowano na rozbudowę kolonii tylko 3,5 mln. f., w latach 1947-48 z 7,5 mln. f. szt. tylko 5 mln. Natomiast sumy przekazane na rok bieżący skurczyły się do 4,3 mln. f. szt. Jeśli więc założymy, że pieniądze zarobkują w wysokości 16 centów dziennie.

SKAZANI NA POWOLNE WYMIERANIE

Jednym ze środków utwierdzania pracy przymusowej jest istniejący w Kenii, pld. Rodezji i Unii Płd. Afrykańskiej system przepustek (w Kenii nawet z, od ciskami pałków), przy pomocy którego czarni robotnik jest przykuty do miejsca pracy, częstokroć oddalonego o setki kilometrów od miejsca zamieszkania i rodziny, z którą nie może się kontaktować bez zezwolenia władz. Bez takiego zezwolenia tubylczy robotnik nie może też zmienić ani miejscowości zamieszkania, ani miejsca pracy.

Rząd Partii Pracy przejął jednakowoż od konserwatystów nie tylko politykę brutalnej eksploatacji ekonomicznej kolonii, ale także i metody cynicznej rasowej dyskryminacji oraz masowego rugu wania ludności tubylczej z ich niedźwiedzi kawałka ziemi. Ostatnio we wszystkich brytyjskich koloniach w Afryce ludność tubylcza koncentrowana jest w specjalnych rezerwach, tworzonych na terenach mało urodzajnych lub w ogóle nie nadających się do uprawy rolnej. W Swazilandzie np. Europejczycy, stanowiący mniej niż 21 proc. ludności, posiadają 60 proc. ziemi. W pld. Rodezji, gdzie prawie nie ma białych, oprócz ad ministracji kolonialnej, we władaniu ludności tubylczej znajduje się zaledwie 1/5 ziemi uprawnej, w Tanganice, gdzie ludność biała liczy 9 tys. osób, wiecej plantatorów użytkują ponad 1 mln. ha najlepszej ziemi. Koncentracja w rękach wielkich plantatorów i kompanii ogromnych przestrzeni najlepszej ziemi postępuje zresztą dalej. W zeszłym roku np. jedno z plemion w Kamerunie zwróciło się do władz kolonialnych ze skargą, że z 1500 km. kw. terytorium, które to plemię zajmowało, 830 km. kw. zostało przejętych przez tow. „Cameroun Development Corporation”, przy czym tu były zostali wysłani w górzyste, bezwodne rejon, gdzie skazani są na powolne wymieranie.

PRACA PRzymusowa

Ala i to są rozważania teoretyczne. Sumy preliminowane bowiem rzekomo na podniesienie stopy życiowej ludności trafiają do kieszeni towarzystw eksploatających bogactwa kolonialne, a hasło „socializm dla kolonii” ma jedynie zamskować tę cyniczną imperialistyczną eksploatację kolonii i ich ludności, łącząc z szerokim stosowaniem pracy przymusowej.

Do pracy przymusowej w koloniach brytyjskich mobilizowane są dziś dziesiątki tysięcy tubylców. Nawet w Gambii, której ludność liczy wszystkiego 210 tys. głów, do pracy przymusowej zmobilizowano 20 tys. ludzi. Ponadto trzeba stwierdzić, że praca, która oficjalnie nie jest uważana za przymusową, w rzeczywistości jest od takowej. W pld. Rodezji np. czarni robotnicy, wydobycy rocznie rudę wartości 100 mln. dolarów, otrzymują najniższą pla-

cę zarobkową w wysokości 16 centów dziennie.

OTWORZYLI IM SIĘ OCZY

Ludność Afryki, rzecz jasna, zdaje sobie coraz jaśniej sprawę, kto i co jest źródłem i przyczyną ucisku. Emanacja czarnej ludności ogarnia też coraz szersze kregi. Protest przeciwko drakońskiemu wyzyskowi i eksploatacji przejawia się przede wszystkim w ruchu strajkowym, który zwłaszcza od zakończenia drugiej wojny światowej przybiera coraz szersze rozmiary. W r. 1946 strajkowało w Unii Płd. Afrykańskiej ponad 100 tys. górników. W r. 1948 fala masowych strajków przetoczyła się przez Rodezję. Znaczące strajki odbyły się w Ugandzie, Kenii i Sudanie.

Na Złotym Brzegu w odpowiedzi za okrutną policyjną masakrę demonstrujących weteranów wojny, domagających się pracy, podniósł się gromiły protest. Rozbiły go zostały i zdemolowane posterunki policyjne, szturmem wzięto więzienie, a więźniów wypuszczono na wolność. W jednej tylko miejscowości Accre demonstrowało ponad 50 tys. ludzi i rozruchy trwały prawie miesiąc.

Wzrostowi narodowo-wyzwoleńczego ruchu ludności towarzyszy wzrost organizacji, wysuwających postulat niepodległości i prawa samostanowienia o sobie. W Kenii obradował niedawno kongres zw. zawodowych wschodniej Afryki jednolitej robotników kolonialnych. W ten sposób w ogniu walki przeciwko angielskiemu imperializmowi wykują się bojowe braterstwo ludności Afryki, która zarówno w konserwatach jak i w robotnikach widzi zaciętego swego wroga.

CO DRUGIE DZIECKO UMIERA

Oprócz hezlitosnej eksploatacji siły roboczej, niskiej płacy, rasowej dyskryminacji i innych metod okrutnego ucisku

Arka Bożek
Wicewojewoda śląsko-dąbrowski

Wspomnienia o ginącym świecie

IV. Spadochroniarz Nr 6

Ciągotki filoniemieckie i więcej niż ciągotki były w latach wojny z Hitlerem...

rekrutowali się przed wojną Beckowie, Grabowscy, Doboszyńscy, Studniccy, Zychoń i im podobni, oddani Hitlerowi...

bardziej i strawi cały organizm armii! Jeśli pan nie utnie hydrze wszystkich bez wyjątku głów, ta hydra zadusi pana!

Nie wiedziałem wówczas, że słowa te będą prorocze. Miałem je sobie przypomnieć w kilka lat później...

Gdy przyszła do Londynu żałobna wieść, że Naczelny Wódz zginął w katastrofie, od razu powstało przypuszczenie, że to zbrodniczy zamach...

chciał lecieć do Kraju jako spadochroniarz mój zięć Klima, stawiano ciągle różne przeszkody, zwłaszcza że był on ze Śląska Opolskiego...

Spadochroniarzy w samolocie było sześciu, mieli skakać w określonej kolejności. Już w Londynie była ta kolejność ustalona...

Pierwszych pięciu wyskoczyło (miedzy nimi Klima) szczęśliwie, ale ostatniemu szostemu spadochron w ogóle się nie otworzył...

Na dole ludzie z podziemia, którzy odbierali skoczków, natychmiast przeprowadzili badanie i stwierdzili, że nie było żadnego uszkodzenia w spadochronie...

Okazało się później jeszcze coś ciekawego: papiery (dokumenty), które wręczył mi Klima w Londynie...

Jego historia jest wymownym przykładem, jak zdradcy sanacyjni likwidowali ludzi uczciwych...

Urywając na tym wątek wspomnień emigracyjnych, wyrażam przekonanie, że choć nie była to lektura przyjemna, jednak dla czytelnika pożyteczna...

Tańce polskie w wykonaniu baletu radzieckiego

Zdjęcie nasze przedstawia fragment Poloneza z „Tanców Polskich” Glinki w wykonaniu Baletu Państwowego Akademickiego Wielkiego Teatru ZSRR...

Koncert polski w Moskwie

W Zakładach Samochodowych im. Stałina w Moskwie odbył się koncert przez bywających w ZSRR artystów polskich.

Prof. Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie — Jan Hofman odegrał dwa polonezy i dwa mazurki Chopina.

Partie fortepianowe wykonał profesorowie Wyższej Szkoły Muzycznej w Łodzi Kiejstut Baciewicz i Władysław Raczkowski.

Artyści polscy przyjmowani byli przez publiczność radziecką gorącymi oklaskami.

Filmy polskie na Festiwalu Międzynarodowym

Na czwartym międzynarodowym festiwalu filmowym w Marianskich Łąkach odbył się pokaz filmu polskiego pt. „Za nami pojdą inni”.

„Skarb” odbędzie się w najbliższych dniach.

Wrocław miasto-ogród

Na wspólnym posiedzeniu Wojewódzkiej i Miejskiej Rady Narodowej miasta Wrocławia prezydent miasta poseł B. Kupczyński omówił w skrócie inwestycje miejskie przewidziane w planie sześciolatnim.

W ramach tego planu odgruzowań i ulegnie znaczną część Wrocławia, przede wszystkim oczyszczenie z ruin rynku, plac Solny oraz ul. Świdnicka.

Powierzchnia nowego, odbudowanego Wrocławia wynosić będzie około 20 tys. hektarów.

Wrocław w tym czasie będzie miał 150 tys. mieszkańców.

Wrocław w tym czasie będzie miał 150 tys. mieszkańców.

Koncert muzyki organowej

Z okazji uroczystości największych w Polsce organów w wielkim studio Polskiego Radia we Wrocławiu, odbył się inauguracyjny koncert muzyki organowej.

Na jednym z posiedzeń Komisji Wojewódzkiej, po powrocie Sikorskiego z ZSRR w r. 1941, mówiłem:

Niech pan, generale, nie smaruje ropiejako wrozu dachowalstwa w wojsku...

BURZA NA POSIEDZENIU RADY NARODOWEJ

„Sabotować porozumienie polsko-radzieckie wszelkimi siłami i środkami! Stoperdować je za wszelką cenę!”

Ataki na nieobecnego premiera wzmogły się. Publicyści typu Mackiewiczów i Doboszyńskich zasypywali go w prasie ogniem huraganowym.

Metody i cele działania podobne do osławionej „dwójki” miała „szóstka” czyli VI oddział sztabu...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

VI ODDZIAŁ NIE BYŁ LEPSZY

Metody i cele działania podobne do osławionej „dwójki” miała „szóstka” czyli VI oddział sztabu...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Występ reprezentacyjnego baletu radzieckiego

Oznaczony orderem Lenina balet Państwowego Akademickiego Wielkiego Teatru ZSRR rozpoczął swe występy w Warszawie...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

go, wirtuozerii i czystości formy. Jego kreacja w utworze Drigo „Ocean i Perły”...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Tajemnice sprzed milionów lat odkrywa prof. R. Kozłowski

laureat Państw. Nagrody Naukowej

Prof. Roman Kozłowski otrzymał państwową nagrodę naukową za prace z dziedziny paleontologii.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

Prof. Kozłowski — badając historię życia, dostarcza wielu niezbitych dowodów dla teorii rozwoju świata zwierzęcego.

ZA ZYGMUNTA III

Wspominki historyczne

KLESKA Zakonu Krzyżackiego pod tała się w tę wojnę? Dlaczego po latach unii, zbudowanej na fundamentach liberalizmu...

Historicy nasi dają zgodną odpowiedź. Wina obciążają politykę kościelną. Watykan uważał Polskę za przedpole swej walki...

Niestety, okres ten trwa krótko. Po stu latach Rzeczpospolita Polska została wplątana w wojnę szwedzką i wojny kozackie.

Mimowolli powstaje pytanie: dlaczego? Dlaczego Polska, nie mająca wspólnej granicy ze Szwecją, zapla-

niem Jana Wazy, który obstawał za katolicyzmem u całego protestanckiego narodu szwedzkiego...

Wielkim bodźcem dla polityki Zygmunta byli dawni jego nauczyciele, jezuiti którym i teraz bezwzględnie zaufał i zupełnie się oddał.

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

funkcje. Zrozumiemy też politykę jezuitów. Stowarzyszenie religijne, kosmopolityczne, dla interesów narodowych...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

zwrócić uwagę chrześcijańskiego świata i Filipem na zły staną stopie...

Przyjmując reformację, stawała się niegdyś Polska ogniskiem całego okolicznego protestanckiego rozwoju...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

zawierał umowy. Była to już otwarta zdrada kraju, który go na swój tron dla obrony swoich interesów, powołał.

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Wkrótce otrzymałem odpowiedź w bezpośredniej rozmowie. Sikorski jeszcze raz wysłuchawszy mojej argumentacji...

Gospodarka i finanse

Rozszerzamy produkcję i usprawniamy skup

GIEŁDY

Notowania cen giełdy zbożowo-towarowej (w złotych za 100 kilogramów)

TOWAR	Łódź 26.VII	Warszawa 26.VII	Łublin 26.VII	Poznań 26.VII
Pszennica	3.550	3.550	3.450	3.500
Zyto	2.225	2.225	2.225	2.175
Jęczmień pastewny	—	—	—	—
Jęczmień przemysłowy	2.125	2.125	2.075	2.075
Jęczmień browarniany	—	—	—	—
Owies	2.075	2.075	2.075	2.075
Mieszanka pastewna	—	—	—	—
Gryka	3.800	3.900	3.800	3.900
Proso grube	3.600	3.600	3.600	3.600
Kukurudzja	—	—	—	—
Mąka pszenna 97%	4.600	4.600	4.650	4.650
Mąka pszenna 80%	5.450	—	5.400	5.400
Mąka pszenna 70%	5.700	5.700	5.600	5.700
Mąka pszenna 67%	6.100	—	6.050	6.050
Mąka pszenna 50%	6.650	6.650	6.700	6.650
Mąka pościelna	3.150	3.150	3.300	3.200
Mąka żytnia 97%	2.900	2.900	3.000	2.900
Mąka żytnia 80%	3.350	3.150	3.400	3.200
Mąka żytnia 65%	3.840	3.840	3.940	3.840
Mąka ziemniaczana	8000-8500	—	—	8000-8400
Otreby pszenne	1.350	1.350	1.350	1.350
Otreby żytnie	950	950	950	950
Otreby jęczmieńne	850	850	850	850
Otreby owsiane	—	—	—	550
Platki owsiane	6.100	6.100	6.100	6.100
Otreby kukurydziane	850	850	850	—
Kasza jęczmieńna 63%	4.100	4.100	4.100	4.100
Kasza perłowa 46%	5.300	5.300	5.300	5.300
Kasza jaglana	6.600	6.300	6.600	6.600
Kasza gryczana	9.300	9.300	9.300	9.300
Pęczak	4.100	4.100	4.100	4.100
Groch drobnny	4.800-5.000	4.700-5.000	4.400-4.600	4.500-4.600
Groch Victoria	6.400-6.600	6.500-6.800	5.800-6.000	6.000-6.300
Groch „Folger”	—	6.700-7.000	—	—
Groch pastewny	—	—	—	—
Fasola biała jedn.	5.200-6.000	6.000-6.300	5.600-6.000	6.100
Fasola kolorowa	4.200-4.600	4.600-5.000	4.800-5.000	4.200-4.500
Fasola „Jasiek”	—	—	—	—
Bobik	—	—	—	—
Wyka	3.500-3.700	3.564	3.564-3.742	3.564
Pełuszka	3.500-3.700	3.780	3.780-3.969	3.780
Łubin żółty	—	2.160	—	2.160
Łubin słodki	—	—	—	—
Łubin gorzki	2.100-2.250	—	2.160-2.268	2.160
Łubin niebieski	—	2.160	2.160-2.268	—
Łubin odgorzcony	—	—	—	—
Seradela	3.000-3.200	—	3.240-3.401	3.240
Rzepak ozimny	6.400-6.600	6.500-6.600	6.200	6.000-6.600
Rzepak jary	—	5.800-5.900	5.600	—
Rzepak przemysłowy	—	—	—	—
Rzepak letni	—	—	5.000	—
Siemię lniane	11.000-12.000	11.000-12.000	—	11.000-12.000
Siemię konopne	—	6.590	6.400-6.590	6.590
Lnianka	—	4.540	—	—
Mak niebieski do siewu	13.000-14.000	—	—	15.000-15.500
Gorzczyca	—	6.572	—	—
Makuch lniany	4.100-4.300	—	3.700-3.900	4.200-4.300
Makuch rzepakowy	2.200-2.400	—	1.800-2.000	2.300-2.400
Srut kokosowy	—	—	—	—
Srut lniany	—	2.200-2.300	—	—
Srut rzepakowy	—	—	—	—
Srut sojowy	—	—	—	—
Olej lniany	51000-53000	49.000-52.000	—	50.000-55.000
Olej rzepakowy surowy	27000-28000	23.000-25.000	—	25.000-27.000
Pokost lniany	6000-67000	—	—	—
Chmiel (50 kg. i gat.)	—	475-500	—	—
Słoma żytnia luzem	—	500-525	—	—
Słoma pras. żytnia	650-700	—	—	—
Siano zw. luzem	450-550	475-500	700-750	—
Siano zw. prasowane	800-850	750-800	—	—
Siano pras. noteckie	—	750-800	—	—
Ziemniaki jad. uczesne dla producenta	—	—	—	—
dla ap. handlowego	1600-1800	—	—	1500-1700
Ziemniaki przemysłow. (dla producenta)	—	—	—	—
(dla ap. handlowego)	—	—	—	—
Marchew jadalna	1500-1800	—	2500-3000	1400-1600
dla ap. handlowego	—	—	1200-1400	1400-1600
Kapusta kiszona	—	—	—	—
Buraki	1400-1600	3.000-3.200	1500-2000	1400-1600
Pietruszka	1400-1600	850-1000	—	—
Jabłka jadalne	—	—	—	—
Jabłka zimowe	—	—	—	—
Jabłka przem. i gat.	—	—	—	—
Cebula	—	1.800-2.100	—	1800-2000
Tendencja	spokojna	spokojna	spokojna	spokojna
Podaż	—	—	—	—

Więcej myśleć...

W IEMY, że plan inwestycyjny na rok bieżący jest wskutek najrealistyczniejszych przyczyn zachwiany. M. in. przyczyną są biurokracja, której — ze względu na mnogość innych, rzeczowych przeszkód — mogłyby sobie niektóre instytucje zaoszczędzić — nie mówiąc już o innych biurokratyzmie - formalnych posunięciach pewnych organów.

Trudno bowiem zrozumieć decyzję Oddziału BGK w Białymstoku, który odmówił finansowania budowy magazynu hurtowni CHPM w tej miejscowości tylko dlatego, że — zgodnie z poleceniem Regionalnego Urzędu Planowania Przestrzennego — przeniesiono budowę o kilkadziesiąt metrów dalej, w tej samej zresztą dzielnicy.

Nie można przy tym zapominać, że 1. sierpnia następuje zniknięcie niewykonywanych kredytów. Ponadto trzeba wziąć pod uwagę, że wszystkie inwestycje przedsiębiorstwa i instytucje dokonują obecnie obrzucenia wysiłków w celu przystosowania planu na rok bież. do zmienionych warunków.

Jest to praca bardzo absorbująca. Dlatego też spodziewamy się, że instytucje mogące być w tej pracy czynnikami naprawcze wspierającym — przestaną rzucać inwestorem pod nogi biurokratyczne klody. (WD)

Wśród wydawnictw

Biuletyn informacyjny Energetyki

Wskazał się już drugi numer „Biuletynu Informacyjnego Energetyki” (Redakcja i Adm. Al. Niepodległości 188).

Na treść numeru 2-go składają się następujące artykuły: „O ulepszeniu kontroli jakości gospodarki energetycznej” — inż. S. Minorowski, „Dwa plany oszczędnościowe ZEO” — mgr. J. Szczepkowski, „Co jest oszczędnością?” — inż. J. Klarner, „Bieżące wiadomości o racjonalizacji w energetyce” — inż. W. Fischer, „Nasi racjonalizatorzy” — inż. J. Porębski, inż. A. Radzikowski, „Oszczędzanie kondensatu” — inż. S. Andrzejewski, „Rezerwy oszczędnościowe elektryfikacji wsi w Zjednoczeniu Szczecińskim” — inż. S. Piśnik, „Oczyszczenie magazynów” — inż. B. Latosiński, „Instytucja na nowym etapie” — inż. W. Rasztka, „Reorganizacja ZEO” — inż. J. Michejda, „Jaki jest właśnie sens współzawodniczenia?” — Z. Edgars, „Odbudowa turboszczepu o mocy 125 KW” — inż. T. Frank, „Zalogi oszczędzają” — inż. J. Królakiewicz.

Bogata kronika krajowa i zagraniczna dopełniają całości numeru.

Narada

Spółdzielni Spożywców

Zakończyła się narada 55-ciu największych spółdzielni spożywczych zwołana przez C. S. S. „Spółkom”, w której wzięli udział 150-ciu delegatów. Tematem obrad były zagadnienia uaktywnienia akcji zbiorowego żywienia, oraz działalności spółdzielczych piekarni, masarni i innych wytwórni.

Na dzień 1 lipca b. r. istniało 231 gospód spółdzielczych o charakterze ogólnym i 175 stołówek spółdzielczych przy zakładach żywienia, wydających 120.000 podstawowych posiłków dziennie. Plan pracy na drugie półrocze przewiduje uruchomienie dalszych 494 stołówek, w tym 303 gospód i 191 stołówek.

W ten sposób, zgodnie z planem, stan spółdzielczych stołówek zbiorowego żywienia na koniec 1946 będzie wynosił 100, a ilość wydawanych posiłków 200.000 dziennie.

Przedyskutowano także sprawę postawienia na odpowiednim poziomie biuletynu „Biuletyn Energetyki” w związku z tym uznano za konieczne przekazanie tego odcinka pracy Powszechnemu Spółdzielniom Spożywców, które powinny przedstawić wszystkie buletyn kolejowe.

Spółdzielnie Spożywców zwiększyły także w pierwszym półroczu 1946 stan posiadania piekarni o 141 wozdów. Na dzień 1.VII.46 było 633 piekarni o różnej zdolności produkcyjnej 6 ton na jedną zmianę, co stanowi w stosunku rocznym — 261 tys. a na dwie zmiany 338 tys. ton. Daje to możność pokrycia zapotrzebowania ludności w 25-30 proc. Piekarnie spółdzielcze w stosunku do zaplanowanych na pierwsze półrocze 150.000 ton — wyprodukowały 182.943 tony realizując plan w 97,7 proc.

W oszacie narady Sp. Sp. w Gliwicach uczestniczyli w tym terminie do 1 listopada r. b. urzędnicy piekarni o zdolności produkcyjnej 20 ton pieczywa na dobę. Spółdzielczość spożywców ma w planie szczególnym przedsięwzięciu oszczędnościowym — w tym celu. Dla realizacji tego szerokiego planu przewiduje się budowę nowoczesnych zakładów chleba w 21 dużych ośrodkach miejskich i przemysłowych oraz rozbudowę i modernizację czynnych obecnie piekarni spółdzielczych.

Obecny stan ilościowy warsztatów masarskich przy spółdzielniach spożywców wynosi 343 zakłady o rocznej zdolności produkcyjnej 16 450 ton. Roczny plan produkcji C. S. S. „Spółkom” na rok 1946 wynosi 30 tys. ton mięsa i wyrobów z niego. Zostało przez spółdzielnie wykonane w pierwszym półroczu w 76 proc., a więc z 20 proc. nadwyżką.

ła charakter handlowy i produkcyjny. W pierwszym wypadku realizowana była w formie polityki cen na włókno i słomę lnianą i konopną, cen preferujących włókno w stosunku do innych plodów rolnych wysokością ceny gotówkowej, dostosowanej do poziomu ceny wolnorynkowej i wiązaniem tej ceny z możliwością wymiany gotówki na deficytowe wyroby przemysłowe, według ceny sztywnej, stosowanej w początkowym okresie wymiany towarowej. Korzyści tej pomocy realizował rolnik po zebraniu plonów i ich sprzedaży.

Druga forma pomocy udzielana rolnikowi awansem miała jeszcze większe znaczenie gospodarcze i społeczne. Udzielanie zaliczek gotówkowych i towarowych rolnikowi w okresie przedświemnym i dostarczanie poza tym nasion, o które było bardzo trudno w latach 46 i 47, dawało każdemu chłopu możliwość uprawy lnu i konopi. Mięso to tym większe znaczenie, że uprawa lnu, jako rośliny pracochłonnej i udającej się na glebach lekkich (gorszych) zajmowała się zawsze ludność biedniejsza, chłop małorolny, średniorolny i wycrbny. Celowość tej polityki możemy już dziś ocenić z cyfr obrotujących wzrostu arealu obsiewu w minionym okresie czterolecia.

W roku 1946 obsiew włóknistymi obejmował około 15.000 ha., w roku 1947 około 25.000 ha., w roku 1948 około 50.000 ha. a w roku 1949 obrotuje już około 90.000 ha., w tym ok. 70.000 ha. zakontraktowanych. Na rok 1950 przewiduje się obsiew ok. 150.000 ha. lnem włóknistym i konopiami.

Cyfr powyższe wskazują nie tylko na szybką regenerację kultur roślin włóknistych, ale dają również obraz dynamiki rozwoju tej gałęzi gospodarki rolnej i pozwalają na uzasadnione przewidywanie, że w ostatnim roku planu sześcioletniego osiągniemy prelimitowany areal obsiewu włóknistymi w ilości ok. 250.000 ha, uniezależniając się w ten sposób od kowidzie od importu włókna z zagranicy.

Wicepremier Minc gratuluje hutnikom

Na ręce generalnego dyrektora C. Z. P. H. inż. Borejdy wpłynęła depesza od wicepremiera Hilariego Mince. Wicepremier, podkreślając fakt, że przemysł hutniczy jako pierwszy z wielu gałęzi gospodarki narodowej wykonał przedterminowo plan 3-letni, składa hutnikom podziękowanie i życzenia dalszych zwycięstw w budowie fundamentów socjalizmu w Polsce.

Depesza o podobnej treści przesłał również przewodniczący C. R. Z. Z. gen. Zawadzki, śląc gorące pozdrowienia hutnikom.

2 tys. praktyk wakacyjnych w energetyce

W roku bież. Centralny Zarząd Energetyki zorganizował w swoich zakładach wytwórczych ponad 2.000 płatnych praktyk wakacyjnych dla studentów wyższych uczelni technicznych. Najwięcej praktyk otrzymał słuchacz Wydziału Elektrycznych i elektro-mechanicznych przy politechnikach i szkołach inżynierskich.

Praktyki już się rozpoczęły i trwać będą do końca września roku bieżącego. (Eg)

nie przez chłopą, choćby było najlepiej wyprawione, handlarz prywatny klasyfikował zawsze do niższych gatunków, obniżając w ten sposób jeszcze bardziej jego rzeczywistą wartość.

WŁADZE Ludowe, pomagając rolnikowi w odbudowie produkcji włókna lnianego i konopnego, dążyły również do organizacji skupu i obrotu włóknom. Miało to zapobiec przechwytywaniu przez spekulantów i kapitalistów większych, korzyści jakie zapewniała chłopu pomoc państwa. Próba uspołecznienia całkowitego obrotu surowcem włóknistym zarządził w wyzwoleniu Polski, w 1945 roku, nie dala oczekiwanych rezultatów.

Spółdzielczość „Społemowska”, której powierzono skup i dostawę surowca do przemysłu, nie potrafiła zdjąć znajdujących się na rynku nadwyżek i zapewnić chłopu zbytu, a przemysłowi zaprzestania. Nie mają przeszkodą był również brak komercyjnego zainteresowania ze strony spółdzielni rolniczo-handlowych, które w pogoni za wysokim zyskiem i łatwymi obrotami były obojętne na potrzeby gospodarce i społeczne wsi i mas chłopskich. To zdecydowało, że inicjatywa prywatna w skupie włókna pozostała na dłuższy czas obok czynnika społecznego.

Ustalone w roku 1946 przez Min. Przemysłu normy klasyfikacyjne włókna na ceny dla plantatora, oraz sztywne marże dla aparatu skupującego, ograniczały co prawda swobodę wyższego producenta przed kupującym, ale nie wyeliminowały całkowicie korzyści płynących z pomocy udzielanej przez Państwo plantatorom lnu była przechwytywana przez spekulantów większych.

Z początkiem 1946 roku ZSCH. polecił Spółdzielniom „Samopomocowym” podjąć pracę nad zorganizowaniem skupu włókna i zabezpieczeniem w ten sposób plantatorów produkujących len i konopie przed wyciekaniem i samowolą spekulantów. Spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej

Spółdzielnie gminne przygotowane do skupu zboża

Skup zboża przeprowadzony będzie w bież. roku w 2.657 punktach skupu przy gminnych spółdzielniach „Samopomoc Chłopska”. Wszystkie punkty skupu zboża, zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Handlu Wewnętrznego, przygotowały magazyny, zdolne pomieścić 10-dniową podaż zboża w okresie największego nasilenia skupu. Oprócz magazynów zbożowych i magazynów będących w dyspozycji Polskich Zakładów Zbożowych, punkty skupu mają zarezerwowane składy na pozostałe ziemioprodukty, jak: nasiona, rzepak, pasze itp.

Na wniosek Centrali Rolniczej Spółdzielni „SCH” Państwowy Bank Rolny udzielił w dniu 20. bm. wszystkim spółdzielniom gminnym, prowadzącym skup zboża, specjalnych kredytów o łącznej wysokości 2.400 mln. zł. Ponieważ jednak kredyt może się okazać niewystarczający, Państwowy Bank Rolny wobec spodziewanej dużej podaży zboża, zamierza polecić swoim oddziałom uruchomienie dalszych dodatkowych kredytów dla spółdzielni gminnych, prowadzących skup zboża, w takiej wysokości, aby skup zboża nie był wstrzymany z powodu braku gotówki.

Produkcja przemysłu chłuszczonego w I-szym półroczu rb.

Według ostatnich obliczeń ogólna wartość produkcji zakładów podległych Centralnemu Zarządowi Przemysłu Chłuszczonego na I półrocze r. b. wyniosła 131.221,8 tys. złotych według cen z 1937 r. co stanowi 56 procent planu rocznego.

Z ważniejszych artykułów wyprodukowano: nasion przerobionego — 37.609 ton, oleju surowego wyprodukowanego — 18.264 ton, tłuszczu rafinowanego i utwardzonego — 14.104 ton, margaryny — 8.426 ton, mydła — 19.208 ton, preszku do prania — 10.995 ton, kleju skórnego i kostnego — 1.127 ton, stearyny — 310 ton i pasty do podłóg — 192 tony.

pracę tę podjęły i mimo różnych trudności, stwarzanych przez broniącą się przed eliminacją ze skupu inicjatywę prywatną w latach 1946 i 47, stopniowo skup opanowały.

W roku ubiegłym nowoutworzona CRS osiągnęła ok. 70 proc. w obrocie włóknom lnu i konopii w skali krajowej.

W dniu 1. VI. 1949 r. CRS i Centrala Krajowych Surowców Włóknistych podpisały porozumienie w sprawie przejęcia przez spółdzielczość Samopomocową wyłączności w skupie detalicznym włókna, lnu, konopi i wełny. Osiągnięcie tego porozumienia będzie miało doniosłe znaczenie dla uprzydatnienia obrotu surowcami włóknistymi i pozwoli na ostateczne usunięcie wtęlorowości w skupie. Chłop będzie otrzymywał za swój surowiec tyle, ile przewiduje cennik ustalony przez państwo, a dostawa włókna do spółdzielni, oszczędził chłopu zbędnej straty czasu i zagwarantuje rzetelną klasyfikację odbieranego surowca, przez fachowego pracownika Spółdzielni kontrolowanego przez Komitety Członkowskie.

MGR. JULIAN WAS

Spłata zbożem podatków i długów

Począwszy od dnia 1 lipca br. Spółdzielnie gminne „Samopomoc Chłopska”, Powiatowe Związki Gminnych Spółdzielni i magazyny Polskich Zakładów Zbożowych, prowadzące punkty skupu zboża, będą przyjmować żyto od dłużników Państwowego Funduszu Ziemi, który regulują należności za przydzielone im działki ziemi z rezerwy rolnej oraz od chłopów odstających żyto na podatek gruntowy. Za żyto przyjęte od dłużników Funduszu Ziemi i na podatek gruntowy spółdzielnie gminne, PZWS i magazyny PZZ będą wpłacały bezpośrednio odpowiednim oddziałom Banku Rolnego i Urzędowi Skarbowym równowartość w gotówce, wg. cen ustalonych przez Biuro Cen Ministerstwa Handlu Wewnętrznego.

Chłopi odstający żyto na podatek gruntowy i na rzecz Funduszu Ziemi otrzymają od zarządców gminnych spółdzielni, PZGS i magazynów specjalne zaświadczenia.

Centrala Rolnicza Spółdzielni „SCH” w porozumieniu z pełnomocnikiem Rządu do spraw podatku gruntowego oraz z woj. urzędem rolnictwa i reform rolnych, za pośrednictwem swych inspektorów będzie kontrolowała prace punktów skupu zboża, przekazywanie pieniędzy na podatek gruntowy i na rzecz Funduszu Ziemi oraz dopinuje należności magazynowania zboża.

Spółdzielnie gminne prowadzące punkty skupu zboża obowiązane są magazynować zboże ubezpieczyć

Spłata zbożem podatków i długów

Począwszy od dnia 1 lipca br. Spółdzielnie gminne „Samopomoc Chłopska”, Powiatowe Związki Gminnych Spółdzielni i magazyny Polskich Zakładów Zbożowych, prowadzące punkty skupu zboża, będą przyjmować żyto od dłużników Państwowego Funduszu Ziemi, który regulują należności za przydzielone im działki ziemi z rezerwy rolnej oraz od chłopów odstających żyto na podatek gruntowy. Za żyto przyjęte od dłużników Funduszu Ziemi i na podatek gruntowy spółdzielnie gminne, PZWS i magazyny PZZ będą wpłacały bezpośrednio odpowiednim oddziałom Banku Rolnego i Urzędowi Skarbowym równowartość w gotówce, wg. cen ustalonych przez Biuro Cen Ministerstwa Handlu Wewnętrznego.

Chłopi odstający żyto na podatek gruntowy i na rzecz Funduszu Ziemi otrzymają od zarządców gminnych spółdzielni, PZGS i magazynów specjalne zaświadczenia.

Centrala Rolnicza Spółdzielni „SCH” w porozumieniu z pełnomocnikiem Rządu do spraw podatku gruntowego oraz z woj. urzędem rolnictwa i reform rolnych, za pośrednictwem swych inspektorów będzie kontrolowała prace punktów skupu zboża, przekazywanie pieniędzy na podatek gruntowy i na rzecz Funduszu Ziemi oraz dopinuje należności magazynowania zboża.

Spółdzielnie gminne prowadzące punkty skupu zboża obowiązane są magazynować zboże ubezpieczyć

Dostawy, roboty i usługi na rzecz Państwa (I)

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY USTAWY z 18.XI.1948r.

1 Obowiązek planowania i uzgadniania planów. Zamówienie powinno być przewidziane w planie ogólnym zamawiającego, a więc: jakiego rodzaju. Wszystkie zamówienia na dany okres zapotrzebowania muszą być w odpowiednich odcinkach tego planu z góry ujęte. Nakaz ten jest praktycznym rozwinięciem ustawodawstwa z zakresu gospodarki planowej, które kładzie kres przypadkowości i dorywczości w zaspakajaniu potrzeb. Zapotrzebowania powinny być zawsze uzgodnione z planami produkcji i branżowe właścicieli przedsięwzięcia państwowych lub państwowym planem objętych (które w dalszym ciągu oznaczamy wspólnym mianem „w wykonawcy z sektora publicznego”), w terminach ogólnie wyznaczonych zarządzeniami Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

2 Zasada gospodarczości. Zasada ta pozostała w ścisłym związku z zasadą planowania zamówień i stanowi jej uzupełnienie. A więc w planie należy zamieszczać przewidywania jedynie rzeczywistych, w pełni uzasadnionych potrzeb których ustalenie oparte na skrupulatnej analizie. Ponadto rozporządzenie zaleca, aby planując zamówienie na odcinku robot lub usług, zamawiający rozważał czy wykonanie tych zamówień we własnym zakresie, to jest przy użyciu własnych sił roboczych, urządzeń, materiałów, nie byłoby korzystniejsze.

3 Przywilej pierwszeństwa wykonawców z sektora publicznego. Jedną z podstawowych tez ustawy jest, że do wykonywania zamówień

Spłata zbożem podatków i długów

Począwszy od dnia 1 lipca br. Spółdzielnie gminne „Samopomoc Chłopska”, Powiatowe Związki Gminnych Spółdzielni i magazyny Polskich Zakładów Zbożowych, prowadzące punkty skupu zboża, będą przyjmować żyto od dłużników Państwowego Funduszu Ziemi, który regulują należności za przydzielone im działki ziemi z rezerwy rolnej oraz od chłopów odstających żyto na podatek gruntowy. Za żyto przyjęte od dłużników Funduszu Ziemi i na podatek gruntowy spółdzielnie gminne, PZWS i magazyny PZZ będą wpłacały bezpośrednio odpowiednim oddziałom Banku Rolnego i Urzędowi Skarbowym równowartość w gotówce, wg. cen ustalonych przez Biuro Cen Ministerstwa Handlu Wewnętrznego.

Chłopi odstający żyto na podatek gruntowy i na rzecz Funduszu Ziemi otrzymają od zarządców gminnych spółdzielni, PZGS i magazynów specjalne zaświadczenia.

Centrala Rolnicza Spółdzielni „SCH” w porozumieniu z pełnomocnikiem Rządu do spraw podatku gruntowego oraz z woj. urzędem rolnictwa i reform rolnych, za pośrednictwem swych inspektorów będzie kontrolowała prace punktów skupu zboża, przekazywanie pieniędzy na podatek gruntowy i na rzecz Funduszu Ziemi oraz dopinuje należności magazynowania zboża.

Spółdzielnie gminne prowadzące punkty skupu zboża obowiązane są magazynować zboże ubezpieczyć

Spłata zbożem podatków i długów

Począwszy od dnia 1 lipca br. Spółdzielnie gminne „Samopomoc Chłopska”, Powiatowe Związki Gminnych Spółdzielni i magazyny Polskich Zakładów Zbożowych, prowadzące punkty skupu zboża, będą przyjmować żyto od dłużników Państwowego Funduszu Ziemi, który regulują należności za przydzielone im działki ziemi z rezerwy rolnej oraz od chłopów odstających żyto na podatek gruntowy. Za żyto przyjęte od dłużników Funduszu Ziemi i na podatek gruntowy spółdzielnie gminne, PZWS i magazyny PZZ będą wpłacały bezpośrednio odpowiednim oddziałom Banku Rolnego i Urzędowi Skarbowym równowartość w gotówce, wg. cen ustalonych przez Biuro Cen Ministerstwa Handlu Wewnętrznego.

Chłopi odstający żyto na podatek gruntowy i na rzecz Funduszu Ziemi otrzymają od zarządców gminnych spółdzielni, PZGS i magazynów specjalne zaświadczenia.

Centrala Rolnicza Spółdzielni „SCH” w porozumieniu z pełnomocnikiem Rządu do spraw podatku gruntowego oraz z woj. urzędem rolnictwa i reform rolnych, za pośrednictwem swych inspektorów będzie kontrolowała prace punktów skupu zboża, przekazywanie pieniędzy na podatek gruntowy i na rzecz Funduszu Ziemi oraz dopinuje należności magazynowania zboża.

Spółdzielnie gminne prowadzące punkty skupu zboża obowiązane są magazynować zboże ubezpieczyć

Spłata zbożem podatków i długów

Począwszy od dnia 1 lipca br. Spółdzielnie gminne „Samopomoc Chłopska”, Powiatowe Związki Gminnych Spółdzielni i magazyny Polskich Zakładów Zbożowych, prowadzące punkty skupu zboża, będą przyjmować żyto od dłużników Państwowego Funduszu Ziemi, który regulują należności za przydzielone im działki ziemi z rezerwy rolnej oraz od chłopów odstających żyto na podatek gruntowy. Za żyto przyjęte od dłużników Funduszu Ziemi i na podatek gruntowy spółdzielnie gminne, PZWS i magazyny PZZ będą wpłacały bezpośrednio odpowiednim oddziałom Banku Rolnego i Urzędowi Skarbowym równowartość w gotówce, wg. cen ustalonych przez Biuro Cen Ministerstwa Handlu Wewnętrznego.

Chłopi odstający żyto na podatek gruntowy i na rzecz Funduszu Ziemi otrzymają od zarządców gminnych spółdzielni, PZGS i magazynów specjalne zaświadczenia.

Centrala Rolnicza Spółdzielni „SCH” w porozumieniu z pełnomocnikiem Rządu do spraw podatku gruntowego oraz z woj. urzędem rolnictwa i reform rolnych, za pośrednictwem swych inspektorów będzie kontrolowała prace punktów skupu zboża, przekazywanie pieniędzy na podatek gruntowy i na rzecz Funduszu Ziemi oraz dopinuje należności magazynowania zboża.

Spółdzielnie gminne prowadzące punkty skupu zboża obowiązane są magazynować zboże ubezpieczyć

Spłata zbożem podatków i długów

Począwszy od dnia 1 lipca br

Kluby wynalazców

W początkach lipca nastąpiło ważne, aczkolwiek przemilczane zdarzenie przy hucie „Sosnowiec” powstał Klub Wynalazców. Jest to drugi klub po hucie „Andrzej”.

Czemu trzeba było trzech miesięcy, by przenieść te inicjatywy z jednego zakładu na drugi? Dlaczego nie podchwyliły jej jeszcze dalsze huty, kopalnie, fabryki? Pierwszy klub zdał wszak szybko egzamin życia nie tylko przez zdwojony ilość usprawnień, lecz przez ich dobór, kierowany wg. najpilniejszych potrzeb za-

kładu. Nowe pomysły miały nie tylko wielkie znaczenie praktyczne, wykazywały również wielką dokładność i natychmiastową gotowość do wprowadzenia w życie — bez znużających przeróbek, poprawek i uzupełnień, jakich często wymaga ją najbardziej nawet wartościowe pomysły.

Przyczyna słabego rozpowszechniania się tej akcji tkwi w zaniedbywaniu popularyzacji ludzi i ich czynów, w lekceważeniu znaczenia wymiany doświadczeń. Błędy te tkwią zarówno w aparacie przemysłowym, jak i w organizacjach związkowych.

Są też i inne jeszcze przyczyny, hamujące rozpowszechnienie tej słusznej inicjatywy; nie można wyobrazić sobie istnienia Klubu Wynalazców tam np., gdzie kierownictwo produkcji leży w rękach konserwatywnych jednostek, gdzie panuje wygodnictwo kult. „starej biedy”, wyartykuł szlaków, wymagających mniejszego wkładu energii, niż szukanie nowych dróg.

Trudno też uwierzyć w powodzenie pionierskiej inicjatywy tam, gdzie panuje wyjątkowo i „jaśniepański” stosunek do robotników, lub gdzie załoga stoi na niskim poziomie świadomości i wyrobienia społecznego.

Trzy czynniki: zacofanie, spychanie wśród inteligencji technicznej, niedostateczna praca nad podniesieniem poziomu załogi, brak zaradności i energii — są hamulcami, które opóźniają naszą walkę o postęp i przeszkadzają szczególnie na odcinku wynalazczym.

Mamy jednak równocześnie wiele zakładów przodujących, mamy śmiały i twórczy

Komitet wydawnictw naukowych i podręczników dla szkół wyższych

Zarządzeniem Ministra Oświaty powołany został przy Departamencie Nauki Ministerstwa oświaty, Komitet Wydawnictw Naukowych i Podręczników dla Szkół Wyższych. Komitet kierować będzie akcja wydawnicza, w szczególności w zakresie podręczników dla szkół wyższych, w celu zapobieżenia brakowi tych wydawnictw i zapobieżenia w nie studiujących.

Do zadań Komitetu należeć będzie ustalenie ogólnego planu wydawniczego w zakresie literatury naukowej i w zakresie podręczników dla szkół wyższych oraz kwalifikowania do wydania zgłoszonych lub dostarczonych na zamówienie prac na podstawie wniosków sekcji.

Powołano trzy sekcje: humanistyczną, matematyczno-przyrodniczą i techniczną.

czy aktyw robotniczy, postępową inteligencję. Te siły utworzą drogę nowym formom, a przykładem swym pociągną innych.

Podstawą Klubów jest zbiorowość pracy wynalazczej, racjonalizatorskiej i nowatorskiej. Grono członkowskie wspólnie ustala plan pracy klubu, zlecając poszczególne członkom szczegółowe opracowania.

Nad każdym usprawnieniem pracuje grupa ludzi, dzieląc między siebie pracę odpowiednio do swych kwalifikacji. I tak np. wyliczenia teoretyczne może wykonać inżynier, rysunki — pracownik biura konstrukcyjnego, rozwiązanie praktyczne — ślusarz, tokarz, elektrotechnik. Wspólne omawianie biegu pracy i badanie trudności pozwala połączyć wiedzę teoretyczną inżyniera z doświadczeniem starszego majstra czy robotnika - fachowca.

Premia za każdy wynalazek dzielona jest między jego współtwórców. Zbiorowa praca, rozbita na indywidualne zadania, likwiduje dotychczasową tragedię wielu utalentowanych robotników borykających się z brakiem wiadomości naukowych. Pozwala ona też uniknąć wypadków takich, jak błędy w projektach, robionych jedynie na papierze, bez prób praktycznych.

Obok zaplanowanych wynalazków, Klub opracowuje również wszelkie inne pomysły, które doń napływają.

Rzecz prosta, że braterska współpraca, wzajemna pomoc i wspólna więź nowatorskiej pasji — to najlepszy łącznik między robotnikami i inteligencją techniczną, to czynnik zbliżenia między pracą fizyczną i umysłową. Instytucja Klubów wynalazców jest więc krokiem w kierunku postępu, nie tylko ekonomicznego, lecz i społecznego.

Nie koniec na tym. Ludzie, którzy wstępują do klubu, pragną rozwijać się i zdobywać podstawy teoretyczne; zorganizowane nauki jest jednym z podstawowych obowiązków kierownictwa klubów, jest też najlepszą drogą do podniesienia poziomu ich pracy.

Praca Klubu wymaga swoistego „zago spodarowania”: biblioteki naukowej, sprzętu, przyrządów. Na cele te fundusze nie zabraknie; świadczy o tym wyposażenie Klubu przy hucie „Andrzej”, który otrzymał 109 tys. zł. na przyrządy, a następnie przemyślnie wyasygnował dalszych 300 tys. zł. na ogólne wydatki Klubu.

Kluby wynalazców powinny dbać nie tylko o rozwój swych członków, lecz budzić zainteresowanie dla wiedzy wśród całej załogi, a nawet i w innych zakładach; organizować odczyty, pogadanki popularno-naukowe, filmy, przezrocza itp. Przyszłość zrodzi niewątpliwie wiele nowych form pracy. Bardzo ważną sprawą jest upowszechnienie już zdobytych, zerwanie wszędzie z ciasną „polityką własnego podwórka”, czerpanie z doświadczeń innych zakładów.

Nie oznacza to, by należało „torować” zakładami klubów drogą jakiegokolwiek nacisku. Nacisk nie byłby tu ani potrzebny ani celowy. Potrzebna jest popularyzacja tej inicjatywy, zapoznanie załogi i kierownictwa zakładów przemysłowych z osiągnięciami i metodami pracy klubów.

Potrzebna jest pomoc organizacyjna i finansowa, zachęta i opieka. Są to wspólne obowiązki administracji przemysłowej i organizacji robotniczych. Prowadzą one do wspólnego celu: przyspieszenia postępu techniki i organizacji produkcji.

WACŁAW KEPA

Dar związkowców chińskich

Bawiąca ostatnio w Polsce 30-osobowa delegacja Chińskich Związków Zawodowych z wiceprzewodniczącym SPZZ Liu-Ning-I na czele, przekazała CRZZ dar w postaci 7 krótkometrażowych filmów dokumentalnych. Filmy te obrazują walki wywołane przez narodu chińskiego oraz postępy w zagospodarowaniu i odbudowie ziem wyzwolonych przez Chińską Armię Ludową.

Po skopiowaniu i uzupełnieniu polskimi napisami, fragmenty filmów wyświetlane będą w dodatkach Polskiej Kroniki Filmowej.

Górale w gościnie u górników

Do Jaworzna przybyła 16-osobowa delegacja górali z Chochołowa i artystyczny zespół z Witowa. Delegacja przybyła do górników z rewią złą, przywołując w darze dla górników wagon drzewa kopalnianego. Uroczystość przekazania daru odbyła się w kopalni „Jan Kanty”.

Wchodzącej na teren kopalni delegacji górali zebrani górniczy zgottowali gorącą owacją. W imieniu delegacji górali przemawiali: ob. Józef Karcz oraz ob. Jerzy Heizer, podkreślając radość ludności Nowego Targu i okolicy, gdy górniczy z Jaworzna przybyli tam w br. na Święto Ludowe. Delegacja podkreśliła, że przyjaźń zawarta między Podhalanem a Zagłębiem będzie utrwalana i rozwijana przez dalsze wzajemne spotkania.

Po uroczystości górniczy zapoznali górali z urządzeniami i pracą kopalni. Wieczorem w sali Rady Miejskiej wystąpił zespół artystyczny z Witowa, entuzjastycznie witany przez brać górniczą.

Tanie wycieczki dla wszystkich Pociągi turystyczne ruszą z dn. 1 sierpnia

Świat pracy powita z zadowoleniem uruchomienie przez Ministerstwo Komunikacji z dniem 1 sierpnia licznych pociągów turystycznych, mających na celu jak najszerszą popularyzację ruchu turystycznego na terenie całego kraju.

Pociągi turystyczne uruchomiane będą na terenie całej sieci P. K. P. na odległość co najmniej 40 km. w jedną stronę. Czas trwania poszczególnej wycieczki ograniczony jest do 72 godzin, t. j. do trzech dni.

Młodzież pomaga w pracach żniwnych

Konieczność szybkiego zebrania plonów zmobilizowała szerokie szeregi młodzieży polskiej do okazania pomocy PGR oraz małym i średniorolnym chłopom w pracach żniwnych.

Obok ZMP-owców do pracy przystąpiły męskie i żeńskie brygady „Służby Polsce” oraz drużyny harcerskie. Pomoc młodzieży w akcji żniwnej spotyka się z dużym uznaniem i wdzięcznością ze strony kierownictwa PGR i ludności wiejskiej.

Nowe czasopismo z dziedziny mody

Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik” ukazał się pierwszy numer nowego czasopisma, poświęconego wszystkim dziedzinom mody kobiecej, męskiej i dziecięcej.

„Świat Mody” — taki jest tytuł czasopisma — stanowi niewątpliwie przełom w dziedzinie polskiego czasopiśmiennictwa modniarskiego. Przełom polega na tym, że mamy nareszcie w Polsce własne, rodzime wydawnictwo modniarskie, postawione na wysokim poziomie, i że uniezależniamy się w tej mierze od zagranicy która — jak wiadomo — zabierała i zabiera w dalszym ciągu z kieszeni społeczeństwa sporą ilość lewów na import najrozmaitszych czasopism modniarskich. Nareszcie polski krawiec, krawczyni, fryzjer, obuwnik, rękawicznik, kapelusznik otrzymują do ręki wydawnictwo, umożliwiające na szczeblu rzemiosła wszechstronny, od światła nie oderwany, ale na naszych potrzebach, gustach, na naszym rozumieniu sztuki modniarskiej, a wreszcie także na naszym poziomie.

W przeszło 150 modelach, graficznie ładnie podanych i łatwych do wykonania, jest pokazane wszystko, co na przełomie tego lata i jesieni interesuje nas w Polsce w różnych dziedzinach mody kobiecej, męskiej i dziecięcej.

Oto tytuły do różnych działów mody kobiecej:

Fabryki urządzeń kolejowych współzawodniczą

Fabryki urządzeń kolejowych w Krakowie, Bydgoszczy i Gołtarowicach zainicjowały międzyzakładowe współzawodnictwo pracy, którego warunki obejmują: procent wykonania planu, jakość produkcji, wykorzystanie maszyn, wzrost wydajności, obniżenie kosztów własnych, poprawienie dyscypliny pracy, bezpieczeństwo i higienę pracy.

W pierwszym etapie, w okresie od 1 kwietnia do 30 czerwca br. zwyciężyła bydgoska fabryka przed krakowską fabryką i fabryką w Gołtarowicach.

Rezultatem współzawodnictwa międzyzakładowego jest przekroczenie planu kwartalnego o 13,3 proc.

szczyt praktycznych możliwości oparty rozwój. Nareszcie również szersze rzesze Czytelniczek i Czytelników, interesujących się sprawami mody, otrzymują do ręki czasopismo w swojej dziedzinie pełnowartościowe.

„Świat Mody” przekonuje do siebie samą swoją szatą zewnętrzą. Dyskretnie barwna, estetyczna i solidna okładka, dobra oprawa, wysłogociekawość papieru, niezwykle staranny druk, ładna fotografia i precyzyjny rysunek, dobór kolorów — oto zewnętrzne wartości nowego wydawnictwa zachęcające nawet najbardziej nieufnego czytelnika i fachowca do wzięcia w treść.

Nowe kreacje tanim kosztem. W pełni lata. Pod znakiem oszczędności. Do Pracy. W domu. Z lekkich materiałów. Bluzki na różne okazie. Nowe linie spódnic. Piękno prostoty. Modne detale i drobiazgi. Kapelusze zgodne z typem urody. Za kulismami mody jesiennej. W pracowni gorseciarskiej. Bieliznarskie nowości. Nowe rękawiczki, torebki, paski.

Ubuwnicy znajdą w nowym czasopiśmie niezwykle ciekawe, estetyczne, a bardzo proste wzory damskiego ubioru jesiennego, fryzjerzy cały szereg ciekawych główek, bieliznarki i krawczyźnie duży wybór nowości bieliznarskich modeli dla dzieci, dla dorastającej młodzieży itd. Dla krawców jest w numerze kilkadziesiąt modeli z różnych dziedzin mody męskiej. Nie brak wreszcie przedślicznych, a prostych wzorów na roboty ręczne.

W słowie wstępem redakcja nowego czasopisma zapowiada, że jest jej ambicją pogodzić zalety estetyczne z jak największymi wartościami praktycznymi czasopisma fachowego i wyraża nadzieję, że czasopismo znajdzie się nie tylko u wszystkich w Polsce zainteresowanych fachowców, ale także wśród szerszego grona Czytelniczek i Czytelników, interesujących się sprawami mody na własny „domowy” użytek. Śladac po pierwszym numerze, jesteśmy przekonani, że ta nadzieja będzie spełniona. (F.)

Nowe kreacje tanim kosztem. W pełni lata. Pod znakiem oszczędności. Do Pracy. W domu. Z lekkich materiałów. Bluzki na różne okazie. Nowe linie spódnic. Piękno prostoty. Modne detale i drobiazgi. Kapelusze zgodne z typem urody. Za kulismami mody jesiennej. W pracowni gorseciarskiej. Bieliznarskie nowości. Nowe rękawiczki, torebki, paski.

Ubuwnicy znajdą w nowym czasopiśmie niezwykle ciekawe, estetyczne, a bardzo proste wzory damskiego ubioru jesiennego, fryzjerzy cały szereg ciekawych główek, bieliznarki i krawczyźnie duży wybór nowości bieliznarskich modeli dla dzieci, dla dorastającej młodzieży itd. Dla krawców jest w numerze kilkadziesiąt modeli z różnych dziedzin mody męskiej. Nie brak wreszcie przedślicznych, a prostych wzorów na roboty ręczne.

W słowie wstępem redakcja nowego czasopisma zapowiada, że jest jej ambicją pogodzić zalety estetyczne z jak największymi wartościami praktycznymi czasopisma fachowego i wyraża nadzieję, że czasopismo znajdzie się nie tylko u wszystkich w Polsce zainteresowanych fachowców, ale także wśród szerszego grona Czytelniczek i Czytelników, interesujących się sprawami mody na własny „domowy” użytek. Śladac po pierwszym numerze, jesteśmy przekonani, że ta nadzieja będzie spełniona. (F.)

Rekord betoniarzy łódzkich

Zespół betoniarzy SPB, zatrudnionych przy budowie magazynów „Spółem” w Łodzi w składzie: Bolesław Radziuk, Edward Pawlak, Władysław Siercha, Zygmunt Sobczak i Ignacy Sieradzki zabetonował w dn. 27 lipca w ciągu 8 godzin pracy 73 metry sześciennego stropów fundamentowych wykonując 1.120 proc. normy.

Dzienny zarobek każdego z wymienionych robotników wyniósł 6.700 zł.

2 miliony członków „Samopomocy Chłopskiej”

W Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej” w Warszawie zakończyła się dwudniowa konferencja kierowników Oddziałów Okręgowych Centrali. W obradach wzięli udział: prezes CRS — Pszczółkowski, przedstawiciele: KC PZPR — ob. ob. Chelchowski i Jaworski, Zarządu Głównego ZSCH, Centralnego Związku Spółdzielców, Ministerstwa Rolnictwa i R. R. oraz Centrali Spółdzielni: mleczarsko - jajczarskich, ogrodniczych i „Społem”.

Konferencja poświęcona była głównie podsumowaniu wyników kampanii wyborczej do zarządów gminnych spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej” oraz omówieniu zmian organizacyjnych CRS, zmierzających do dalszego usprawnienia działalności gospodarczej w powiatowych związkach gminnych spółdzielni i gminnych spółdzielniach „Samopomocy Chłopskiej”.

Według przybliżonych obliczeń gminne spółdzielnie w całym kraju przesyłają już ok. 2 mil. członków.

Prezes Pszczółkowski omówił nowe zadania stojące przed spółdzielczością rolniczą dalsze umacnianie gminnych spółdzielni i ściślejsze powiązanie ich z masami członkowskimi oraz uaktywnienie pracy komiteatów członkowskich i organizowanie gminnych rad kontroli. Zadania te realizowane będą w ścisłej współpracy z ZSCH.

RZECZPOSPOLITA CENNIK OGŁOSZEŃ

Drobne: 45 zł. za wycisk, poszukiwane prace 25 zł. za wycisk, minimum 10 słów, maksimum 25. Ogłosz. wzmiankowe: (za 1 m.m. szer. i szaloty: za tekstem do 70 mm. zł. 100; 71 — 120 mm. zł. 150; 121 — 200 mm. zł. 180; 201 — 300 mm. zł. 230; ponad 300 mm. zł. 250. Tekstowe do 70 mm. zł. 170; 71 — 120 mm. zł. 220; 121 — 200 mm. zł. 270; 201 — 300 mm. zł. 340; ponad 300 mm. zł. 420; nekrologi do 70 mm. zł. 85; 71 — 120 mm. zł. 100; 121 — 200 mm. zł. 150; 201 — 300 mm. zł. 240; ponad 300 mm. zł. 300. Bilanse o 100% droższe. W numerach niedzielnych i świątecznych 50% dopłaty. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Należność za ogłoszenia należy kierować przez P.K.O. na konto Nr. 1-717 — Dział Ogłoszeń.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJĄ: Biuro Ogłoszeń „Czytelnik” Centrala w Warszawie, Foznańska 38 parter, tel. 822 24, 587-08 i 557-93. Oddziały miejskie: Marszałkowska 3/5, Daszyńskiego 16, Żłota 11 przy Marszałkowskiej, Praga, ul. Targowa 67, Księgarska 15, Jędrzejowska 17, Krucza 48, Księgarska „Czytelnik” ul. Puławska 49, Kępczewska „Wolność” ul. Marszałkowska 95. W kraju wszystkie oddziały „Czytelnika” i Biuro Ogłoszeń.

Redaktor naczelny Henryk Korotyński

Sp. Wyd.-Ow. „Czytelnik” Druk. Nr. 2

B-82237

Petersile skazany na 5 lat więzienia

W drugim dniu procesu przeciwko Franciszkowi F. Petersile, kopalniczo-licznicy - filmowemu, Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok skazujący Petersile na karę 5-ciu lat więzienia z pozbawieniem praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na przeciąg lat 3-ech oraz przepadek mienia na rzecz Skarbu Państwa.

Sąd stwierdził, że przewód sądowy wykazał winę oskarżonego, który zajmował kierownicze stanowisko w „Film Und Propagandamittel Vertreibsgesellschaft” (Tow. Filmowo-Propagandowe). Sąd podkreślił dużą szkodliwość tej instytucji, która była narzędziem programowym okupanta, zmierzającego do eksterminacji społeczeństwa polskiego. Kroniki filmowe o tendencjach faszystowsko - hitlerowskich, których produkcją zajmował się oskarżony Petersile, osłabiały ducha cporu społeczeństwa polskiego, stwarzały pozory moralności życia w GG, zwłaszcza zaś miały przekonać społeczeństwo o niemożliwości pokonania armii niemieckiej itp.

Wymierzając karę oskarżonemu, która w stosunku do winy jest nie-współmiernie niska, Sąd wziął pod uwagę okoliczność osadzenia przez Niemców oskarżonego Petersile w obozie Oświęcimskim. Sąd ustalił na podstawie zeznań świadków nienaganne i liczące z postawą Polaka zachowanie się wobec współwięźniów w czasie przebywania w obozie przez co Petersile częściowo zrehabilitował się.

Sprawa awarii S/S „Anna” przed Izłą Morską w Gdyni

Przed Izłą Morską w Gdyni trwa rozprawa mająca ustalić kto ponosi winę zatopienia statku przybrzeżnego S/S „Anna”. Orzeczenia Izby Morskiej należy spodziewać się w dniu 29 b.m.

Dalsze zeznania oskarżonych w procesie sabotażystów WDOKP

W piątym dniu procesu przeciwko sabotażystom gospodarczym z Warszawskiej DOKP Sąd przesłuchiwał w dalszym ciągu oskarżonych.

Osk. Wociał przyznał się do kwitowania w książce rozchodów magazynu kolejowego artykułów teletechnicznych na rzekome potrzeby pogotowia teletechnicznego oraz do wpisywania fikcyjnych zapotrzebowań na drut krzemobrazowy i linkę miedzianą na odcinek kolejowy Warszawa — Mińsk Mazowiecki. Czynu te-

Reorganizacja przemysłu metalowego

Ostatnio nastąpiła reorganizacja przemysłu metalowego. Na miejsce istniejącego do tej pory Centralnego Zarządu Przemysłu Metalowego utworzono 4 centralne zarządy i jedną samodzielną dyrekcję.

W wyniku reorganizacji powstały: Centr. Zarz. Przem. Maszynowego i Centr. Zarz. Przem. Motoryzacyjnego z siedzibami w Warszawie, Centralny Zarząd Przemysłu Metalowego — Częstochowa z siedzibą w Gliwicach, Centr. Zarz. Przem. Masowego z siedzibą w Bytomiu oraz Samodzielną Dyrekcją Przem. Iaboru Kolejowego i Rzecznego z siedzibą w Poznaniu.

Wszystkie te zmiany organizacyjne mają na celu usprawnienie pracy przemysłu metalowego, który na przestrzeni ostatnich lat został poważnie rozbudowany.

Czytajcie Sport i Wczasy

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI — WYDZIAŁ KOMUNIKACJI ogłasza przetarg

na wykonanie budowy i naprawy nawierzchni asfaltowych. Oferty pisemnie odpowiadające treści kosztorysu ślepego, należy składać w Wydziale Komunikacji przy ul. Piotrowskiej 17, pokój Nr 334 do dnia 16 sierpnia 1949 r. do godziny 12-ej w kopertach należycie zamkniętych z napisem: „Budowa i naprawa nawierzchni asfaltowych”. Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godzinie 13-iej. Szczegółowe informacje oraz kosztorys ślepy z warunkami przetargu otrzymać można w Wydziale Komunikacji, ul. Piotrkowska 17, pokój Nr 334. Wadium przetargowe, zgodnie z przepisami obowiązującymi, w wysokości 3% sumy oferowanej należy złożyć w Głównej Kasie Miejskiej, Łódź, ul. Roosevelta Nr 15, a kwit wplaty dołączyć do oferty.

Biuro Ogłoszeń i Reklam

Spółdzielnia Wydawniczo-Oświatowa „CZYTELNIK” Centrala

przeniesione zostało do nowego lokalu przy ul. POZNAŃSKIEJ 38 parter

telefony 88-708 i 85-793, skrzynka pocztowa 94

SPORT i WYCHOWANIE FIZYCZNE

Lekkoatleci już trenują przed spotkaniem z Rumunami

Wiesć o pierwszym międzypaństwowym spotkaniu w lekkoatletyce między naszą reprezentacją i Rumunami, która dobiegła do skutku, nie była dla nas zaskazaniem. Znamyśmy bowiem, że Rumuni, którzy dojeżdżają w piątek rano. Poprzednie rozmowy dotyczyły przyjazdu drużyny rumuńskiej na mistrzostwo Polski w Gdańsku, celem zdogingowania Polaków do uzyskania dobrych wyników.

Zakonczenie raidu kolarzy ZMP

W czwartek wrócili do Warszawy kolarze — ZMP-owcy z 8-dniowego raidu po powiatach pin.-zach woj. warszawskiego. Przybyli witali przed gmachem ZSCH na placu Starzyńskiego dyr. WUKF — mjr. Gerłowski oraz przew. Woj. Rady Sportu Wiejskiego — Sokół.

Kolarze przebyli 231 km., jadąc przez Kampinos, Łupki, Ojrzyn i Miechów. W czasie swego pobytu skończyli oni i ustawili 2.100 snopów, oczyszcili z chwastów 1 ha buraków, dokonali 120 zabiegów i opatrunków sanitarnych oraz w ośmiu miejscowościach zorganizowali wieczorki świąteczne z montażem literackim, obrazującym 5 letni dorobek Polski Ludowej.

Za pracę społeczną i sportową wyróżnionych zostało 10-ciu zawodników.

Lekkoatleci Skandynawii prowadzą z USA

W stolicy Norwegii rozpoczął się mecz lekkoatletyczny między zawodnikami krajów Skandynawskich (Szwecja — Finlandia, Norwegia i Dania i USA). Po pierwszym dniu zawodnicy prowadzą lekkoatleci Skandynawii (104,5 : 78,5 pkt.).

Z ciekawszych wyników, uzyskanych na zawodach wymienić należy zwycięstwo Stranda (Szwecja) na 1500 m. — 3 : 49,0 oraz wynik Stanfielda (USA) na 100 m. — 10,3 sek.

Tenisści Polski i Rumunii spotkają się w Bydgoszczy

Na kortach ZS „Gwardia” w Bydgoszczy w dniach 5 — 7 sierpnia odbędzie się III tenisowy mecz międzynarodowy Polska — Rumunia. Za wodnicy polscy z Jędrzejowskiej i Skoneckim na czele spodziewani są w Bydgoszczy w dniu 30 bm. Reprezentacja rumuńska przybędzie do Bydgoszczy samolotem.

VII Raid Tatrzański w konkurencji międzynarodowej

W dniu 13 — 15 sierpnia odbędzie się VII Raid Tatrzański. Impreza ta będzie miała charakter międzynarodowy, gdyż obok najlepszych zawodników polskich startować będą czołowi motocykliści Czechosłowacji i Węgier.

OGŁOSZENIA DROBNE

UNIEWAŻNIENIA i ZGUBY

Skradziono dowód tożsamości Dyrektora PKP Warszawa na nazwisko Marian Stefanowski emeryt. 203-1

Skradziono Książeczkę wojskową RPK Warszawa Powiat na nazwisko Kopyciński Adam. 204-1

Zgubiono tymczasowy dowód tożsamości na nazwisko Jung Anna Danuta. 201-1

Zgubiono legitymację tramwajową Akademii Stomatologicznej na nazwisko Jaworskiej Halny. 202-1

Skradziono dowód osobisty i legitymację Izby Aptekarskiej Edmunda Jankowskiego. 30503-1

Zgubiono kartę rejestracyjną RIKU Grodzki Mazowiecki Gontarczyk Henryk. 30806-1

Zgubiono książkę Wojskową, Świadczenie wyświetlania filmów, legitymację ZZPKF nazwisko Józef Walczyński. 205-1

Dalekopisy pierwszy raz w służbie stołecznych banków

Miasteczko w mieście...

Bank - kolos stanie przy Pl. Napoleona

Obrady ZZ Pracowników Sztuki i Kultury

W dniu 31 lipca o godz. 9-ej rozpocznie się w Warszawie w sali Teatru Małego — Pierwsza Konferencja Okręgu Warszawskiego Związku Zawodowego Pracowników Sztuki i Kultury.

Konferencja została zwołana staraniem Komisji Organizacyjnej Okręgu Warszawskiego, powołanej przez Zarząd Główny ZZPS i K. W czasie swej dwumiesięcznej działalności Komisja zorganizowała 80 kół związkowych, jedno koło terenowe, zwołała szereg zebrań, na których wybrano 50 delegatów Grupy Związkowych oraz 140 delegatów na konferencję wojewódzką.

Celem Konferencji Warszawskiej jest wybranie władz Okręgu. Zadaniem przyszanego Zarządu Okręgu będzie opracowanie ogólnych ram organizacyjnych jak: wspólne regulaminy prac, umowy zbiorowe, wydanie legitymacji, zespolenie w pracy członków połączonych b. Związków Artystycznych.

Jednak najważniejszym jego zadaniem będzie ustalenie wskazań ideologicznych.

Odczyty

O godz. 18.30 w wielkiej auli Politechniki zostanie wygłoszony referat inż. Stanisława Jankowskiego o inwestycjach Planu Sześciolatowego dla Warszawy. Referat będzie ilustrowany wielką mapą świetlną, z której słuchacze będą mogli się zapoznać ze skalą i różnorodnością warszawskich inwestycji. Wstęp wolny.

Wystawy

MUZEUM NARODOWE: Wystawa Mikołajewicza i Puszkina. Zbiory stałe: Malarstwo polskie. Sztuka zdobnicza. Zbiory Sztuki Starożytnej — otwarte w godz. 10 — 15. W soboty i niedziele w godz. 10 — 19. W poniedziałki Muzeum zamknięte.

SARP (ul. Foksal 2): Ogólnopolska Wystawa portretów przedwojenników pracy.

DOM LITERATURY (Krak. Przedm. 87/89) Wystawa książek i czasopism: Pięć lat odrodzonej literatury polskiej 1944 — 1949. „ZACHĘTA” (pl. Matachowskiego 3): Wystawa czasowa arcydzieł J. Matejki: „Grunwald”, „Kazanie Skargi”, „Konstytucja 3 Maja”, „Batory pod Foksem” i „Rejtan”. Wystawa otwarta codziennie (z wyjątkiem poniedziałków) w godz. 10 — 18.

ARCHIWUM GŁÓWNE (Pałac pod Białą): Wystawa: „Przeszłość Warszawy w dokumentach”. Otwarta codziennie od 10 do 17.

SALA KONFERENCYJNA WARSZ. RADY ZW. ZAW. (ul. Nowy Świat 1, 4 p.) Wystawa prac Leł Grundig. Wystawa otwarta codziennie w godz. 9—18. Czynną do 10 sierpnia b. r. Wstęp wolny.

Teatr

POLSKI (Karasia 2): o godz. 19.30 gościnny występ 60-osobowego zespołu baletowego Państwowego Akademickiego Teatru Wielkiego ZSRR.

KAMERALNY (Foksal 16): o godz. 19 „Wiosna na Norwegii”.

MALY (Marszałkowska 81): o godz. 19 „Okno w lesie”.

ROZMAITOŚCI (Marszałkowska 8): nieczynny.

PLACÓWKA (Królewska 13): nieczynny.

POWSZECHNY (Zamojskiego 20): nieczynny.

NOWY (Puławska 39): nieczynny.

KLASYCZNY (Mokotowska 13): godz. 19 „Seans” (ostatnie dni).

TEATR LETNI (Polska 26): godz. 19.15 „Dorożka po Warszawie”.

WROBLEK WARSZAWSKI (Zygmuntowska 8): godz. 19.15 „Tylko do pierwszego”.

NASZ TEATR (Marszałkowska 81): godz. 11.30 „Wycinanki staropolskie”.

SYRENA (Litewska 3): o godz. 19.15 „Bliźniak” — czyli „Przemienię z Herbem”.

TEATR LALKI I AKTORA „Gulwer” — nieczynny.

TEATR LALEK „Niebieskie Migdały” (ul. Marszałkowska 69): na okres wakacji szkolnych — nieczynny.

TEATR DZIECI WARSZAWY (YMCA) (Konopnickiej 6). W niedzielę w ramach akcji letniej na placach i w ogrodach widowisko „Teatr na kółkach”. W dni powszednie widowisko wyłącznie na zamówienie.

Budynek przy ul. Jasnej tzw. „Pod Orłami”, będący pierwszą budowlą żelbetonową w Warszawie, został rozbudowany o 26.000 m. sześć. Został on odstąpiony Nar. Bankowi Polskiemu. Ogólna kubatura 51.000 m. sześć. Gmach będzie użytkowany przez NBP tylko do czasu zupełnego wykończenia bloków przy placu Napoleona, co nastąpi w 1952 r. Zwolnione zostaną wówczas siedziby oddziałów przy ulicach: Złotej, Daniłowiczowskiej i Fredry.

W osobnej sali stanie wkrótce 14 dalekopisów, utrzymujących łączność ze wszystkimi oddziałami wojewódzkimi.

NOWA SIEDZIBA PRZY PLACU NAPOLEONA

Nowoczesne urządzenia będą w o wiele większym stopniu uwzględnione w gmachach budowanych wg. projektu prof. Pnińskiego przy placu Napoleona. Specjalne urządzenia klimatyzacyjne sali operacyjnej i sortowni zapewnią odpowiednie warunki zdrowotne pracownikom Oddziału Głównego.

Podziemne skarbcie będą połączone bezpośrednimi windami z górnymi kondygnacjami, a między budynkami łączność stanowić będzie poczta pneumatyczna.

Specjalne maszyny użyte zostaną do liczenia banknotów, a najbardziej uciążliwa praca — obsługa kotłów centralnego ogrzewania — ograniczy się do obsługi i kontroli transportera mechanicznego urządzenia zsypanego do koksu. Sama budowa zostanie zakończona już w 1951 r., jednak konieczność zainstalowania 700 różnego rodzaju motorów do poruszania poszczególnych urządzeń, opóźni termin użytkowania gmachów do początku 1952 r.

Blok „E” od ulicy Czackiego, o kubaturze 30.000 m. sześć, pomieszczy wszystkie urzędnika socjalne, jak stółdówka, lokale partii, Zw. Zaw. i Złobek dla dzieci pracowniczek NBP. Powierzchnia użytkowa przeznaczona dla jednego pracownika wg. norm Min. Budownictwa wynosi 7,6 m. kw.

Ilość pracowników zatrudnionych w nowych blokach wyniesie ponad 3.500 osób.

Będzie to nieomal małe miasteczko z odpowiednio zorganizowanym ruchem wewnętrznym, komunikacją i obsługą instalacyjną.

NAJTRUDNIEJ O KREŚLARZY

Kierownictwo budowy, prowadzonej przez 3 Oddziały PPB, napotyka na poważne trudności związane z brakiem pracowników, a przede wszystkim — dokumentacji technicznej.

Projekt architektoniczny jest wprawdzie całkowicie wykonany, jednak opracowanie szczegółów technicznych konstrukcji stanowi poważny problem wobec przetłókania zadaniami pracowni Centr. Biura Proj. Arch. i Bud.

Zatrudnienie 9 studentów architektury i inżynierii lądowej z Krakowa i Gliwic pozwoliło na przyspieszenie terminu robót betonowych. Studenci pracują w charakterze kreślarzy w Pracowni Konstrukcyjnej, na okres wakacji. Wobec ogromu prac przy opracowywaniu zagadnień planu sześciolatniego, brak kreślarzy daje się odczuć szczególnie dotkliwie.

Obecnie, projekty robocze poddawane są szczegółowej analizie, w toku której niejednokrotnie ulegają zmianie rodzaje konstrukcji ze względu na możliwość zastosowania lepszych i oszczędniejszych.

Po ukończeniu tej żmudnej i długiej pracy ilość zatrudnionych przy budowie robotników wzrośnie do 800 a z początkiem 1950 r. do 1500 ludzi. (O)

Współzawodnictwo pracy w szkole podczas studiów

Szkoła Piastunek prowadzona przez Wydział Opieki Społecznej Z.M. przy domu ks. Boduena została reaktywowana w 1947 r.

Przed wojną szkoła ta wychowywała piastunki, które po ukończeniu idą do domów przywatnych. Obecnie, dziewczęta kształcone są na opiekunki w domach dziecka, Złobkach i dziećciach.

Z programu szkoły wykreślono wykłady i ćwiczenia z gospodarstwa domowego natomiast rozszerzono zakres ćwiczeń praktycznych przy pielęgnacji dziecka oraz wprowadzono szereg wykładów, których celem jest podniesienie ogólnego poziomu uczennic i ich społecznego podejścia do dziecka i matki.

Od maja br. zorganizowano indywidualne współzawodnictwo pracy. Spośród 35 uczennic przodują w współzawodnictwie: Domalewska Władysława, Jarza Wiktoria, Balasówna Janina i Szymańska Stanisława.

Prognoza pogody

Początkowo zachmurzenie duże, później zmienne ze skłonnością do burz i przelotnych opadów. Maksymalna temperatura około 24 st.

Warszawa tam i z powrotem

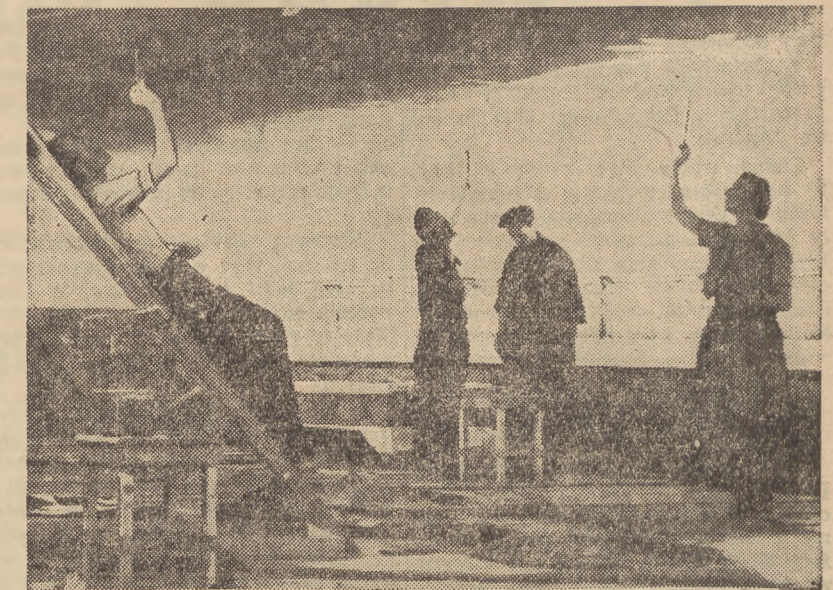
Zdrowie mieszkańców

W chwili obecnej Min. Zdrowia rozważa sprawy związane z nowym rozplanowaniem ośrodków zdrowia.

Ośrodki zdrowia, są obecnie prowadzone przez Wydział Zdrowia Z.M. Istnieje również osobna opieka lekarska Ubezpieczalni Społecznej.

Dziewięć placówek miejskich to stanowczo za mało w porównaniu z ilością mieszkańców stolicy, podobnie za mało jak lekarzy U.S. Na domiar zleżo lekarze przyjmują nie zaś

Pierwsi artyści Teatru Narodowego

Prace przy budowie Teatru Narodowego posuwają się szybko naprzód. Zdjęcie przedstawia malowanie plafonów.

Słońce i zdrowie czerpie 60 tys. dzieci woj. warszawskiego na koloniach

Pierwszy turnus kolonijny dla dzieci woj. warszawskiego dobiega już końca. Na koloniach, półkoloniach, obozach oraz w Domach Dziecka przebywa obecnie 99 tys. dzieci. W pierwszym dniach sierpnia rozpocznie się drugi turnus wczasowy, z którego skorzysta ok. 50 tys. dzieci. W ten sposób plan, przewidujący

wysłanie na tegoroczne kolonie letnie ok. 100 tys. dzieci z woj. warszawskiego — zostanie poważnie przekroczony.

Na ogólną liczbę młodoletnych wczasowiczów ok. 70 proc. stanowią dzieci robotnicze.

Akcją kolonijną kierują władze oświatowe z Kuratorium na czele. Stronę wychowawczą powierzono władzom szkolnym. Organizacją zaś kolonii zajmuje się Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Zw. Samopomocy Chłopskiej, Towarzystwo Przyjaciół Żołnierzy itp.

Na wczasach w woj. warszawskim przebywa również 203 dzieci Polonii zagranicznej z zachodnich stręt oku pacyjnych Niemiec. Dzieci te umieszczone w Miedzeszynie, Świdrze, Sułejówku i Podkowie Leśnej.

Losowanie PPOK

W Ministerstwie Skarbu odbywa się obecnie VII publiczne losowanie obligacji Premiiowej Pożyczki Odbudowy Kraju na ratę, przypadająca do wykupu dnia 15 października b.r. W dotychczasowych losowaniach dla emisji A, B i C wylosowano 36 tys. obligacji do wykupu premiiowanej.

Najwyższe premie po 500 tys. zł padły na następujące obligacje: seria 7613, obligacja 19: ser. 7914, oblig. 37; ser. 12034, oblig. 38; ser. 17180, oblig. 36; ser. 21675, oblig. 24; ser. 25066, oblig. 18. Ponadto padło 6 premii po 200 tys. zł, 24 premie po 100 tys. zł i wiele innych.

Ogółem wylosowanych będzie 54 tys. obligacji i 9 tys. premii na sumę 72 milionów złotych. Łączny wykaz premiiowanych obligacji będzie ogłoszony po zakończeniu losowania.

Szczepienia ochronne zmniejszyły ilość zachorowań na dur brzuszny

Dzięki szerokiej akcji przeciwdrozwych szczepień ochronnych oraz dzięki walce z muchami ilość zachorowań na dur brzuszny znacznie zmalała. Dotychczas zanotowano jedynie 67 zachorowań, gdy w tym samym czasie w roku ubiegłym ilość zachorowań na dur brzuszny wynosiła 93.

85 proc. ludności Warszawy poddało się już przeciwdrozwym szczepieniom ochronnym. Spóźnieni mogą na dalszy czas bezpłatnych szczepień w Miejskim Instytucie Higieny przy ul. Nowogrodzkiej 12.

Marmury kieleckie dla Zamku w Warszawie

Za pośrednictwem swego delegata na Kongres Odbudowy Warszawy Ziemia Kielecka zobowiązała się do starczych płyt marmurowych na odbudowanie jednej z sal Zamku Królewskiego,

— I nie chce by w realizacji tej koncepcji partii mu przeszkadzały — bo znowu cała sprawa przeszłaby na obrady komisji partyjnych — mówił twardszym już tonem — a tymczasem najważniejsze nici są oddawane w rękach tych samych fachowców i nie czas teraz powierzać ich komisjom partyjnym. Poza tym nikomu nie przeszkadza się służyć jak najlepiej ojczyźnie. Rząd wierzy we własne siły i chce ponieść za własne czyny pełną odpowiedzialność.

— To też ją poniesie! — sarkastycznie powiedział Roman.

— Wróży pan kapitulację — Gadowski zwrócił się doń spokojnie, z pewnym, mimowolnym szacunkiem — nie, proszę pana. Nawet gdyby doszło do wojny, to kapitulacji nie będzie. Zapomina pan o naszej obrze przygotowanej armii. Jak wszyscy twierdzą armia Polska jest jedną z najlepszych w Europie. Teraz cały naród dozbiera ofiarnie armię. Niech pan się nie boi, mamy siłę i w razie czego do tej siły się uciekniemy.

Ale jeszcze raz powtarzam, że w wojnę nie wierzę! — zawołał Gadowski z zapalem nieco ostentacyjnym, — jeżeli jednak Hitler straci głowę i uderzy na nas — to dostanie porządną nauczkę.

— Raczej my dostaniemy nauczkę za naszą błędną politykę upierał się Jurek.

— Niech pan się nie obawia! Jeżeli Niemcy wejdą do Polski to tylko po moim, po naszych trupach!

IV.

Rozmowa się zakończyła. Uwaga Gadowskiego przyjęta została ogólnym milczeniem. Tego rodzaju dyskusje toczono w Polsce powszechnie. Międzynarodowa sytuacja polityczną omawiano wszędzie, przy każdej okazji. Wniośków nie wyciągano smutnych — patrzono w przyszłość dziwnie bez troski. Umysły przejęła leniwa ufność, chwila obecnej względnej stabilizacji wydawała się niezawodną i uspakajającą miarą czasów idących. Ludzie zbyt już przywykli do obowiązków norm spokojnego życia, aby mogli uwierzyć w jakąkolwiek grozę przyszła. Istniejące prawo i ład w pewnych kołach wydawały się tak naturalne, tak wsiakły głęboko w świadomość ogółu, utwierdzając jego zaufanie do losu, iż stałość tych podstaw rzeczywistości były sprawą tak jasną i nienaruszalną — jak oczywiście i nienaruszalne było dla każdego jego własne życie.

Powieść z roku 1939

(6)

— Ach, tak! — rzekł Wikowski i spojrzał uważnie na kolegę — więc do czego zmierzasz. Osobliwa jest ta twoja niezależność naszej polityki, jest to wyprawa z Hitlerem na Rosję — krucjata przeciwko Sowietaom.

— Nie żadna krucjata, tylko wspólny, zachodni europejski front przeciwko komunizmowi — przerwał mu dość beczernie Gadowski.

— Istotnie Polska z prawdziwym samozaparciem się robi wszystko co może dla takiego frontu — mówił Wikowski — w chwili narastania niebezpieczeństwa niemieckiego i oczywistego naszego zagrożenia stamtąd, zamiast zlikwidować ruchy faszystowskie, które mogłyby ułatwić zadanie Hitlerowi, zamiast zlikwidować promilitarne związki niemieckie u nas, różne Jugend-Bundy, będące jawną i zbrojną dywersją w Polsce — dławisz się tym mocniej właśnie ruchy lewicowe, demokratyczne, z natury przeciwstawiające się ze wszystkich sił faszystom, a które można by z powodzeniem wykorzystać w sensie społecznym przeciwko Hitlerowi.

— Jakto dławisz się? W jaki sposób? — zdziwił się zupełnie szczerze Gadowski i w tym jego zdumieniu było już sporo z dezaprobaty.

— Co, nie dostrzegasz tego — mówił zapalczywie Wikowski — a zakaz w tym roku pochodów pierwszomajowych, które w soboty mogłyby się stać potęgą.

żywiwoła manifestacją polskiego świata pracy przeciwko Hitlerowi. Nie pozwolono na pochody jakby się tego specjalnie obawiano, jakby taka zdoconowana manifestacja była komuś nie na rękę. Widocznie nie życzyono sobie otwartego konfliktu z Hitlerem i nie można było dopuścić do ujawnienia się woli oporu najlepszej części narodu.

— Twoje podejrzania są bezsensowne! — odpowiedział mu gniewnie Gadowski — wieszysz tylko wiecznie, przy każdej okazji zdradę, jak zresztą każdy podszty komunizmem. To już jest taka psychoza. Zdradą nazywacie to, gdy naród ma się na baczności przed bolszewizmem. Zakaz urządzania pochodów pierwszomajowych w tym roku był słuszny — wobec pewnego napięcia międzynarodowego, w zasadzie tego napięcia nie kwestionuję — jest to tylko zwykła ostrożność. Jak wiemy właśnie komunizm lubią łowić ryby w mętnej wodzie — i wszelkie zatargi międzynarodowe zaraz wykorzystują podstępnie dla swoich egoistycznych, wywrotowych celów.

— Może jeszcze i to usprawiedliwisz, — mówił dalej Wikowski — że rząd w tak doniosłych momentach nie chce dogadać się z opozycją, która w obliczu niebezpieczeństwa pragnie zjednoczenia i oddaje rządowi do dyspozycji swoje najlepsze chęci i wszystkie siły? Tak jak kiedyś odtrącono delegację czeską, proszącą nas o pomoc, i nie pozwolono prasie o tym pisać, tak i teraz w naszej własnej, analogicznej sytuacji, Mościcki nie uważał za stosowne przyjąć delegację partii politycznych, ofiarujących rządowi współpracę. Również gazety milczą o tym wydarzeniu.

— A cóż tu jest do usprawiedliwiania? Rzecz jest sama przez się zrozumiała. Rząd od początku ma swą własną koncepcję i chce ją przeprowadzić aż do końca.

— Aż do kapitulacji! — wtrącił spokojnie Roman. Gadowski spojrzał nań ze złym błyskiem oczu.